Udfordringen

... hele kirkens ugeavis

Søndag den 22. september 2024 * Uge 39 * * Årgang 52

"For det er Guds vilje, at I ved at gøre det gode skal stoppe munden på tåbelige og uforstandige mennesker."

(1. Pet. 2, 15)

Helmi har været missionær i Peru i 40 år og arbejder nu videre fra DK

Side 12-13

Ugens kronik sætter kritisk lys på det karismatiske lederskab

Side 7

En dansegruppe i Aarhus byder op til dans for Gud

Side 16-17

På Frydensberg Efterskole har de arbejdet målrettet på at ændre skolens ry - og har desuden danmarksrekord i 8. klasses elever

Læs side 3

Fokus på efterskoler fortsat fra sidste uge på side 3 og 23

Kommunikationsrådgiver Anna Thygesen (t.v.), gav Gud en chance i episode #10.

Podcasten "Giv Gud en chance" med Iben Thranholm udkommer hver anden onsdag. Findes fx på Apple Podcast og Spotify.

Lyt til Udfordringens Podcast - udfordringen.dk/podcast

Himmelske Dage inviterer til indbliksdag i Silkeborg

5. oktober 2024 inviterer arrangørerne af Himmelske Dage 2025 – Kirkernes Folkemøde til indbliksdag i Silkeborg. Her vil de løfte sløret for, hvad der kommer til at ske til Himmelske Dage, ligesom Himmelske Dage-salmen vil blive offentliggjort. Salmen er skrevet af komponist Marianne Søgaard, der selv kommer og præsenterer den. På indbliksdagen vil arrangørerne desuden afsløre flere af de navne, der kommer med i programmet.

Skulle man have lyst, kan man allerede nu købe armbånd til Himmelske Dage, da salget af armbånd netop er åbnet og kan købes på Himmelske Dages hjemmeside.

Himmelske Dage - Kirkernes Folkemøde 2025 er et tværkirkeligt arrangement, der foregår i Kristi Himmelfartsdagene, som i 2025 ligger fra 29. maj til 1. juni.

Duen er logo for Himmelske Dage 2025.

Om temaet 'Løfter blikket' hedder det på Himmelske Dages hjemmeside: "Vi løfter blikket mod skaberværket, mod medmennesket og mod Gud for hermed at understrege, at vi mennesker aldrig står alene, men altid står i relation til verden omkring os, til menneskene omkring os, til Gud – og hvordan den relation påvirker os."

Himmelske Dage er en del af Danske Kirkedage, der er et fælleskirkeligt arrangement, som har været afholdt hvert tredje år siden 1971. Der deltager typisk omkring 50 medlemskirker og organisationer i arrangementet, hvilket gør det til det bredeste økumeniske arbejde i Danmark.

I de fire dage, Himmelske Dage løber af stablen i Silkeborg, kan man opleve både gudstjenester, koncerter, debatter, happenings, organisationernes kreative events og meget mere, og hvis man som kirke eller organisation selv ønsker at være til stede med en stand, er der åbent for den mulighed frem til den 15. november.

Læs mere om indbliksdagen og Himmelske Dage på Himmelske Dages hjemmeside.

Red.

Tillykke

Tidligere præstepar i pinsekirken, Henny og Filip Ipsen, fejrede den 12. september 2024 deres krondiamantbryllup. Hjerteligt tillykke med den store dag ønskes I af jeres nære familie.

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2024: Årgang 52. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse:
Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Anne Manning-Pedersen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Brevkasseredaktører: Anne Manning-Pedersen og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen
Abonnement@udfordringen.dk
Troels Hertzum
Bogsalg@udfordringen.dk
Bogholderi@udfordringen.dk
Henriette Pallesen
Hjemmesider: udfordringen.dk
hosianna.dk (bøger, musik, film)
udf.nu (for unge).
Revision: Redmark, Århus.
Tryk: Jysk Fynske Medier.
Medl. af Danske Medier. ISSN 0902-5693
DMO oplagskontrol for 2024: 4.727

Ugens profil: Lasse Bastkjær Jensen

DR-direktør: KLF kan være "en sten i skoen"

KLF, Kirke og Medier har givet Buketten til sin dialogpartner i DR.

Foto: Lars Salomonsen / KLF, Kirke & Medier

Buketten går til Lasse Bastkjær Jensen for åben og respektfuld dialog, hedder det i en pressemeddelelse fra KLF, Kirke og Medier.

Generalsekretær Mikael Arendt Laursen værdsætter dialogerne med Lasse Bastkjær Jensen, som tager DRs public service-forpligtigelse ganske alvorligt. Foto: Lars Salomonsen / KLF, Kirke & Medier

Lasse Bastkjær Jensen er direktør for Strategi og Brugere ved DR og en vaskeægte bagmand, når det kommer til public service. Som dialogpartner for KLF, Kirke & Medier er han kendt for at være åben, lydhør og respektfuld – uden at miste fokus på sin egen organisation. Nogle gange skal der også deles roser og buketter ud til bagmænd, fastslår KLF, Kirke og Medier.

Løbende dialog om tro

Lasse Bastkjær Jensen er en af de medarbejdere på et public service-medie i Danmark, der gør det lettere at være en kritisk og dialogsøgende mediebrugerorganisation.

- I er med jeres løbende dialog med til at sikre, at vi på et område som tro og eksistens – og hvad der sådan mere bredt har med kulturen at gøre – bliver bedre. Det er dejligt at have årvågne mennesker omkring sig. Og i øvrigt mennesker for jeres vedkommende, som både forstår at rise og rose.

Vi har mange kontaktflader, og det skal vi være vildt glade for og bruge aktivt til at gøre DR endnu bedre, sagde Lasse Bastkjær Jensen, da generalsekretær for KLF, Mikael Arendt Laursen overrakte ham Buketten.

Begrundelse for Buketten

Generalsekretær Mikael Arendt Laursen overrakte Buketten med disse ord:

"Siden Lasse Bastkjær Jensen trådte ind på direktionsgangen i DR, har han ikke kun gjort indtryk der. Han har også spillet sig selv positivt på banen i forhold til dialogen med interessenter som KLF, Kirke & Medier. Lasse har en evne til at lukke os ind i maskinrummet med en invitation til at byde ind med tanker og idéer, samtidig med at han ikke er bleg for at forsvare DR, når vi bliver for kritiske.

Måske er det netop denne balance, der gør, at Lasse er så god til sit job? Lasse lever op til tanken om, at forudsætningen for god dialog er, at man kender og respekterer hinandens positioner og formår at bringe sig selv konstruktivt i spil.

Vi giver Lasse Bastkjær Jensen Buketten på et tidspunkt, hvor vi med blikket rettet bagud glæder os over et forår med bl.a. DRs store satsning på Grundtvig, og med blikket rettet fremad glæder os over nye tiltag på trosområdet. Og vi ved, at Lasse har en finger med i spillet alle steder."

En god sten i skoen

Lasse Bastkjær Jensens reaktion på at modtage Buketten var stor hjertelig latter og adspurgt til, hvad Buketten betyder for ham, svarede han:

- Det korte svar er, at det bliver jeg rigtig rørt over og glad for! Jeg føler, at der er nogen, der ser noget af det, jeg er med til at gøre for den her organisation. Tusind tak!

Både han og KLF, Kirke & Medier ser frem til flere møder om indhold, form og etik i programmerne fra DR.

- I kan på den bedste måde være en sten i skoen, siger Lasse Bastkjær Jensen om KLF.

- I er hele tiden til stede og minder os om, at der er nogle mennesker i det her land, for hvem trosstoffet betyder virkelig meget, og at det ikke er noget, vi skal tage let på.

Bodil

"I er hele tiden til stede og minder os om, at der er nogle mennesker i det her land, for hvem trosstoffet betyder virkelig meget, og at det ikke er noget, vi skal tage let på."

Lasse Bastkjær Jensen

Samfonden og Borgfonden vil oprette fælles administration

Fra november 2024 oprettes en fælles administration i Samfonden og Borgfonden.

Baggrunden er, at udviklingsdirektør i Samfonden, Jesper Oehlenschlæger, har søgt nye udfordringer, og fondsdirektør Peder Østermark Andreasen har ønsket at neddrosle sit engagement. Dette har givet anledning til at nyoverveje organiseringen i Samfonden og søsterfonden Borgfonden, hedder det i en pressemeddelelse fra de to fonde.

Hensigten med den fælles administration er at øge samspillet mellem de to fonde og sikre en mere smidig og effektiv administration.

Arne Pedersen, der siden 2022 har været landsleder i Børne- og UngdomsOase, skal være projektleder i fondene. Foto: BUO

"Det er glædeligt at se, at fondenes arbejde gør en forskel rundt omkring i landet, og vi vil lægge os i selen for at være relevante medspillere for ansøgere og andre, der ønsker at fremme fondenes formål", lyder det fra formand og stifter, Søren Toft-Jensen.

Den nye ledelse

Henrik Søgaard Kofoed, som siden 2020 har været fondsdirektør i Borgfonden, vil fra 1. november 2024 varetage posten som fondsdirektør i begge fonde.

Arne Pedersen er ansat som ny projektleder i fondene fra 1. november. Han er 46 år, bosat i Voel ved Silkeborg, gift med Heidi og far til fire piger i alderen 5 til 16 år. I 2022 blev Arne landsleder i Børne- og UngdomsOase, som han kom til efter fire år som generalsekretær i Den Danske Israelsmission.

Peder Østermark Andreasen fortsætter som ledelsesrådgiver i fondene.

Man kan læse mere om de to fonde på: www.samfonden.dk og www.borgfonden.dk

Bodil

På Frydensberg har de altid over 20 forskellige valgfag. Nogle af de mest populære er: Rugby, Discgolf, E-sport, Dans, Ridning, Fiskeri og Kokamok. Fotos: Frydensberg Efterskole

Frydensberg Efterskole vil ikke være en osteklokke

På Frydensberg fylder troen meget, men samtidig er man bevidst om ikke at blive 'en kristen osteklokke'. For troen har bedst af at møde modspil, mener forstander Gideon Jakobsen.

70% af skolens elever kommer fra kristne hjem og har deres gang i mere end 30 forskellige kirker.

Af Eilis Jokszies

Med 40 elever i 8. klasse er Frydensberg den kristne efterskole, der satser mest på denne årgang.

I år 1989 startede efterskolen Frydensberg. En mindre efterskole, som blev placeret idyllisk i skovbrynet – tæt ved Mariager fjord. Skolen har baggrund i Mosaik kirkernes netværk og har i dag 120 elever fra hele Danmark.

De seneste syv år har Gideon Jakobsen været forstander på skolen. Før jobbet som forstander var han i 14 år frikirkepræst i Bykirken i Odense.

Efterskole for alle

Frydensberg Efterskole har i mange år haft ry for at være en skole for udfordrede elever med særlige behov. Men sådan er det ikke længere.

"Vi er nu en almen efterskole og ikke på nogen måde en specialefterskole, som vi måske var for ti år siden," fortæller Gideon Jakobsen.

"Vi har stort fokus på det faglige, hvor vi har to lærere i dansk og matematik. Skolen ønsker ikke at være et sted, hvor det faglige nedprioriteres, men et sted, hvor eleverne stadig dygtiggør sig. Vi har ekstra faglige tilbud, hvis man fx er ordblind og har både en læsevejleder og matematikvejleder tilknyttet, men ellers er det en ganske almindelig skole," fortæller Gideon.

Frydensberg er blevet renoveret for over 15 millioner kroner de seneste fem år.

"Vi vil så gerne, at vores rammer afspejler alt det fantastiske, der sker her på skolen," siger Gideon. Derfor er der lagt mange kræfter i en opgradering af værelser, toiletter, dagligstue mv.

"Vi er ikke færdige endnu, men drømmer bl.a. om at få vores egen sportshal," siger Gideon med et smil.

8. klasse prioriteres

Frydensberg er den kristne efterskole i Danmark, der satser mest på 8. klasse.

"Vi har 40 elever på vores 8. årgang fordelt på to klasser. Vi så et særligt behov for en 8. klasse. Det har taget nogle år at finde det helt rigtige setup, men vi er ekstremt stolte af vores nuværende tilbud i 8. klasse, som er en kæmpe gevinst for skolen. De kommer med deres energi og deres legende tilgang til livet, og det smitter af og giver noget godt til fællesskabet."

Bred vifte af fag

Frydensberg satser ikke som så mange andre efterskoler på særlige specifikke linjer, men har en bred vifte af valgfag. "Vi har altid over 20 forskellige valgfag, hvor nogle af de mest populære er: Rugby, Discgolf, E-sport, Dans, Ridning, Fiskeri og Kokamok," fortæller Gideon.

"Der er noget for enhver smag, og mange har mod på at prøve nye ting af. Vi har også fem spor på 10. årgang: Go-kart, Teknologi, Dans & bevægelse, Outdoor og Design."

Rejser

Derudover har skolen en del rejser i løbet af året. Der er bl.a. kanotur til Sverige, skitur til Norge og rejse til en storby i Europa, som i år er Berlin. Derudover er der for 10. klasse tre store udlandsrejser at vælge imellem: Europa, Californien eller Filippinerne.

"Et godt sted at gro"

Frydensberg vil gerne stå ved at være en kristen efterskole, og troen fylder meget i hverdagen.

"Vi tror på, at alle mennesker er skabt af Gud, og at han derfor har plantet åndelige frø i hver eneste elev," siger Gideon.

"Det er netop de åndelige frø, vi forsøger at give næring her på Frydensberg – uanset om man tror på Gud eller ej. Det er derfor, vi har vores slogan "Et godt sted at gro". For vi ser, at når troen begynder at vokse, så former og danner det vores elever. For os på Frydensberg er troen noget, som Gud lader spire indefra og ikke en religiøs ramme, som vi forsøger at pådutte eller præge eleverne med udefra. Troen på Gud skal være selvvalgt, ellers så holder den ikke."

Vil ikke være "osteklokke"

På Frydensberg har de flere kristne elever i år, end de har haft i den tid Gideon Jakobsen har været forstander. 70% af skolens elever kommer fra kristne hjem og har deres gang i mere end 30 forskellige kirker.

"Det er skønt med kristne elever, men jeg vil også sige, at vi nu har nået et loft, hvor vi ikke ønsker at øge andelen af kristne yderligere – ellers bliver vi en osteklokke, hvor eleverne tror, tænker og mener det samme," siger Gideon.

"Så skaber vi bare en kunstig virkelighed, hvor troen ikke møder modspil."

"Jeg kan selv huske, da jeg var på kristen efterskole som teenager for mange år siden. Her var alle kristne på min årgang, og det gjorde det jo nemt med den ensartethed, men det gjorde også, at kontrasten til at starte på gymnasiet blev enorm, og desværre kan jeg i dag konstatere, at mange af mine efterskolevenner opgav kristentroen og forlod kirken." Sådan ønsker Gideon ikke, at det går for hans elever.

Plads til udvikling

"At drive kristen efterskole sker for mig allerbedst på et grundlag af kristne værdier, hvor der er plads til, at hver enkelt opdager, udvikler, udfordres i og modnes i deres tro," siger Gideon.

"Her har vi de senere år udviklet en stærk kultur på skolen, hvor vi har lagt tabuerne og blufærdigheden på hylden, så der er plads til at tale om tro og for den sags skyld tvivl."

Fællesskabet er vigtigt

"Vi er en nærværende, hyggelig, hjemlig efterskole, hvor relationerne betyder utrolig meget. Derfor er det med fællesskabet og sammenholdet i højsædet. Relationen mellem medarbejdere og elever betyder meget, og vores rejser er også med til at give noget til det.

Vælger man Frydensberg, vil man komme på en "dannelsesrejse" i et fællesskab, som vi er stolte af. Eleverne skal være indforstået med, at det er en kristen efterskole, hvor det er almindeligt at tale om tro i hverdagen. Derudover skal man være klar til at ville dygtiggøre sig skolemæssigt, og så kan man prøve nogle spændende ting af i vores store udbud af valgfag," slutter Gideon.

KLUMME

De fortabte sønner

De fortabte sønner. Det er titlen på en bog, jeg netop har læst. Muligvis har du hørt om den, da forfatterne Andreas og Sune Gylling Æbelø har medvirket i interviews og debat, siden bogen udkom.

De er brødre, homoseksuelle og vokset op i et kirkeligt miljø, hvor de har kæmpet med at stå ved deres seksualitet, og bogen handler i høj grad om den følelse af skam og tavshed, som især tidligere har omgærdet seksuelle minoriteter.

Jeg læste bogen på en aften. Både fordi den er let læst og godt skrevet som en biografi, hvor den voksne forstår sit liv gennem erfaringer fra barndommen og ungdommen. Det er ikke en fagbog eller en teologisk bog, men en bog, som er god at læse som en personlig beretning om, hvordan tro og kristne miljøer - også - kan opleves.

Gennem mange år som præst har jeg ved vielser læst de samme gamle beretninger fra Bibelen, om at mennesket er skabt som mand og kvinde, og de to skal blive ét kød.
Det har jeg det godt med. På den måde tager vores vielsesritual kirkens eget grundlag i Bibelen alvorligt, og jeg føler mig forpligtet af den til at fastholde det traditionelle syn på ægteskabet.

Som præst tilhører jeg nok et mindretal i Danmark og opfattes af nogle som gammeldags. Det lever jeg fint med. Men netop derfor er Andreas og Sunes historie vigtig at lytte til.

Alle os, der hører hjemme i mere konservative kirker og foreninger, skal slå ørerne ud. Vi skal arbejde med, hvordan homoseksuelle kan føle sig velkomne i kirken og vores fællesskaber. At give plads til at være anderledes end flertallet, også når det udfordrer os andre.

Homoseksulle og andre minoriteter har gennem historien været udsat for social kontrol, chikane og forfølgelse. Det er dybt tragisk, og den historie skylder vi hinanden at fortælle, se i øjnene og stå ved.
Det er helt forståeligt, at de har kæmpet for borgerrettigheder og anerkendelse i frie samfund. Og fortsat kæmper, for at stater ikke skal blande sig i borgernes kærlighedsliv rundt omkring på kloden. I kampen for personlige frihedsrettigheder skal vi som kirke bakke op.

Desværre sker det, at minoriteter, der selv har kæmpet for anerkendelse og frihed, ender med at ville fratage andre deres anerkendelse og frihed.

LGBT+ Danmark vil i deres identitetspolitiske kamp lægge pres på mennesker med andre holdninger til ægteskab og familieliv end deres egen.

Dermed bliver de - paradoksalt nok - årsag til, at et andet mindretal kommer under pres for deres lovsikrede ret til at følge egen samvittighed. Det er et af bogens mest interessante kapitler, da Sune fortæller om at opleve social kontrol og diskrimination i netop LGBT-miljøet.

Jeg vil gerne lytte til Sune, Andreas og andre, der har haft lignende oplevelser.
Jeg vil gerne kæmpe for, at de må være her og leve deres liv, som de vil.
Spørgsmålet er, om Sune og Andreas også vil kæmpe for min ret til at have mit syn på køn og kærlighed? Min ret til at følge mit præsteløfte, sådan som min samvittighed påbyder mig?
Det står ikke klart efter at have læst deres bog, og det er dens største svaghed. På trods af dette er det en vigtig historie, de fortæller.

Af Keld Dahlmann,

Præst og generalsekretær
i Dansk Oase

Lørdag den 14. september 2024 fejrede Børkop Højskole sit 50-års jubilæum som Indre Missions Bibelskole med en stor taknemmelighedsfest fyldt med aktiviteter, koncerter og fællesskab.

Foto: Børkop Højskole

Taknemlighedsfest for 50 år med Børkop Højskole

Lørdag den 14. september 2024 fejrede Børkop Højskole sit 50-års jubilæum som Indre Missions Bibelskole med en stor taknemmelighedsfest.

Børneaktiviteter, foodtrucks og en spektakulær fyrværkeriafslutning samlede både tidligere elever, lokale beboere og venner af skolen, så festlighederne kom til at markere skolens plads i både lokalsamfundet og dansk kirkeliv.

Børkop Extreme Wipeout var populært. Foto: Børkop Højskole

En del af Guds plan

Skolens ledelse benyttede lejligheden til at udtrykke tak for at være en del af Guds plan for Danmark og for de mange, der har støttet op om skolen.

Der var mange aktiviteter for alle aldre, fx Gospel-Kids Danmarkskoret, folk-pop-bandet Northern Assembly, koret Sh'ma og duoen Genhør optrådte på scenen.

Der var også masser af sjove aktiviteter som hoppeborg, konkurrencer og Børkop Extreme Wipeout, som trak stor opmærksomhed. Aftenen blev afsluttet med et fyrværkerishow, som samlede hele byen i et lysende festfyrværkeri.

Unge kan gøre en forskel

IMB's vision, "Vi danner nutidens unge til at tjene fremtidens kirke, så den møder verden med håbet," blev tydelig i jubilæets tema og fejring. Skolen ønsker fortsat at uddanne unge mennesker, så de kan gøre en forskel i samfundet og kirken fremover.

Naboerne kom forbi

For IMB var denne festdag også en fantastisk mulighed for at åbne dørene for lokalbefolkningen. Mange lokale gæster fik indblik i skolens dagligdag, værdier og aktiviteter, hvilket styrker både skolens relation til lokalsamfundet og bevidstheden om, at Børkop er hjemsted for en aktiv og værdifuld højskole.

Skolens ledelse ser dette som en værdifuld måde at bygge bro mellem skolen og Børkop by, hvor skolen har ligget centralt siden 1889.

I perioden fra 1946-1974 var der sygeplejeforskole i skolens bygninger, så med 50-års jubilæet markeres det, at skolen i 1974 igen blev folkehøjskole under navnet Indre Missions Bibelskole.

Bodil

Der var mange aktiviteter for alle aldre, fx Gospel-Kids Danmarkskoret, folk-pop-bandet Northern Assembly, koret Sh'ma og duoen Genhør optrådte på scenen. Foto: Stefan Møller Høeg, Børkop Højskole

FrikirkeNets Lederkonference sætter fokus på Åndskraft

Den 8.-9. november 2024 afholder FrikirkeNet sin årlige Lederkonference. Igen i år deltager flere kendte danske personligheder i konferencen, som denne gang foregår i Kolding.

"Hvis åbenhed skal føre til åbenbaring, så er der brug for Åndskraft."

"Vores tid er åben for det åndelige, men åbenhed gør det ikke alene. Der skal åndskraft til. Heldigvis er Ånden i fuld gang, men den blæser jo, som bekendt, hvor den vil. Og som kirke har vi ofte haft svært ved at følge med, når Ånden blæser i en anden retning end forventet.

Ved dette års lederkonference stiller vi skarpt på behovet for Åndskraft, og kunsten i at finde vinden og lade den føre os."

Tidsånden, skammen og kærligheden

Sådan skriver FrikirkeNet selv som optakt til dette års Lederkonference, som foregår i Kirke og kulturcentret Samværket i Kolding.

I år medvirker blandt andet Christian Hjortkær, der er højskolelærer og forfatter til den anmelderroste bog 'Utilstrækkelig' om vor tids ungdomskultur.

Christian Hjortkær er i øjeblikket aktuel med bogen 'Skamfuld' og skal på konferencen holde et oplæg om 'Tidsånden. Skammens årsag. Er jeg værd at elske?'

På Lederkonferencen medvirker Kristian Leth fra programmet 'Bibelen, Leth fortalt' (øverst til venstre, foto: Tommy Frost), øverst til højre ses Farshad Kholghi, der er aktuel med standup-showet 'Kaffe med Gud'; nederst til venstre salmedigteren Iben Krogsdal samt Christian Hjortkær, der har skrevet bøgerne 'Utilstrækkelig' og 'Skamfuld' (foto: Emil Mogensen).

'Vi mislykkede guder'

I umiddelbar forlængelse af Christian Hjortkær overtager Iben Krogsdal scenen. Iben Krogsdal er digter og forfatter og en af landets mest anvendte salmeforfattere.

Hun har skrevet bogen 'Vi mislykkede guder', som også er overskriften på hendes indlæg på konferencen.

Alt det kristendommen - og Bibelen kan

Lørdag formiddag går, hvad der nok må forventes at være et af konferencens større trækplastre, Kristian Leth på scenen. Kristian Leth er forfatter, musiker, instruktør, podcastvært og meget mere og er en af tidens mest efterspurgte oplægsholdere.

Han er manden bag DR's mest populære trosprogram 'Bibelen, Leth fortalt' og har netop udgivet bogen 'Verdens vigtigste bog', der handler om Bibelens betydning for hele den vestlige verdens samfund.

På konferencen skal Kristian Leth holde et oplæg med titlen 'Alt det kristendommen kan'.

'Kaffe med Gud'

På Lederkonferencen kan man også høre oplæg med Bent Bjerring-Nielsen, Sarah Lorenzen, Johnny Hansen, Mikael Wandt Laursen, Eric Andersson og Farshad Kholghi. Sidstnævnte er i øjeblikket aktuel med standup-showet 'Kaffe med Gud', som han vil underholde med undervejs på Lederkonferencen.

Derudover indeholder Lederkonferencen også en række eventspor med forskellige oplægsholdere, ligesom weekenden også byder på flere paneldebatter og en afsluttende generalforsamling lørdag eftermiddag.

Simon

BIBELNØGLEN

Olielampen i det nye logo indgår som g'et i organisationens navn.

Bibellæser-Ringen skifter navn til Bibelnøglen

Bibellæser-Ringens vision er at skabe begejstring og glæde over at bruge Bibelen, og det gør vi ved at tilbyde redskaber til at åbne Bibelen for enkeltpersoner, familier og fællesskaber. Derfor investeres der i ny hjemmeside, øget fokus på markedsføring, kommunikation, SoMe og tilknytning af flere bibelinspiratorer.

Det skriver Bibellæser-Ringen i en pressemeddelelse, hvor man også offentliggør nyt navn og logo for organisationen.

Bestyrelsen har valgt at forny navnet, så organisationen fremover hedder Bibelnøglen.

"Navnet fortæller enkelt og præcist, hvad visionen er for organisationen Bibelnøglen: at åbne for Bibelens budskab.

Vi vil gøre den gode fortælling om, hvem vi er, og hvad vi vil, endnu tydeligere. Og vi slipper af med 'Ringen' i vores navn, som vi oplever, at tiden er løbet fra," siger landsleder Hakon Christensen.

Olielampen er fortsat Bibelnøglens logo og markerer tilknytningen til det internationale Scripture Union ud fra Salme 119, 105.

Nyt navn til bibellæseplanen

Samtidig med nyt navn til organisationen ændrer organisationen læseplanens navn fra Bibelnøglen til BibelNøglen365 og sender hermed signalet om åbne bibler hele året.

Olielampen er fortsat Bibelnøglens logo, og den markerer tilknytningen til den internationale organisation Scripture Union. Lampen illustrerer Bibelnøglens motto fra Salme 119,105, som er fælles med hele Scripture Union-familien i mere end 120 lande over hele jorden: "Dine ord er en lygte for min fod, et lys på min sti."

Bodil

Menighedsrådsvalget 2024

Tirsdag den 17. september blev der afholdt valg til de allerfleste af de ca. 1650 menighedsråd, som har ansvar for arbejdet i og omkring de godt 2000 folkekirker i Danmark. Valgbestyrelsen i hvert sogn skal ifølge kirkeministeriet bekendtgøre resultatet på valgforsamlingen.

Illustration fra Menighedsraad.dk

En uge senere skal resultatet af afstemningen offentliggøres af det enkelte menighedsråd.

Hvis det ikke lykkes at vælge et fuldtalligt menighedsråd (antallet varierer i forhold til sognets størrelse fra 5 til 15 medlemmer), skal der indkaldes til ekstraordinær valgforsamling senest tirsdag den 24. september 2024.

Menighedsrådsløftet

Når en person bliver valgt ind i et menighedsråd, afgiver vedkommende følgende løfte:

"Undertegnede erklærer herved på ære og samvittighed at ville udføre det mig betroede hverv i troskab mod den danske evangelisk-lutherske folkekirke, så at den kan byde gode vilkår for den kristne menigheds liv og vækst."

Valgret og valgbarhed

For at have valgret til menighedsrådet skal man være medlem af folkekirken, være fyldt 18 år på valgdagen, have bopæl i sognet eller have løst sognebånd til en af sognets præster.

Efter menighedsrådsvalget i 2020 viste det sig, at kun 1,3 procent af de stemmeberettigede havde deltaget i valgforsamlingerne.

Bodil

LEDERARTIKEL

Rid med på bølgen og tal om tro

Kampagnen 'Lad os tale om tro' buldrer ud over landet i disse uger, især på de sociale medier. Indtil videre er kampagnen særligt båret af kendte danskere, der stiller sig frem på videoer, hvor de har samtaler om tro og fortæller om deres egen tro.

For ganske få år siden havde det været et nærmest utænkeligt scenarie og i hvert fald enormt usædvanligt og ville med al sandsynlighed ikke være faldet i god jord hos ret mange i netop det segment.

Men der er sket noget nyt. Det er begyndt at blive helt ok at tale om tro offentligt, og det er begyndt at blive helt ok for offentlige personer at fortælle, at de er troende.

Det mærker vi også i vores egen podcast 'Giv Gud en chance' med Iben Thranholm, hvor den ene efter den anden mere eller mindre offentligt kendte dansker beredvilligt stiller op til en ærlig snak om Gud og tro.

Lad os tale om tro-kampagnen er desuden blevet til i et fantastisk bredt kirkeligt samarbejde, og for kirken i Danmark er det et virkelig positivt moment af fællesskab, hvor folkekirker, frikirker, valgmenigheder og organisationer har en fælles dagsorden, og hvor der i alle mulige forskellige sammenhænge popper forskellige arrangementer op, der lægger op til samtaler om tro.

'Lad os tale om tro' er flot sat op og godt gennemtænkt, men samtidig et ganske simpelt koncept, og måske netop derfor er det også muligt, at det rent faktisk kan bruges i virkeligheden og gøre en forskel.

Udgangspunktet er samtalevideoer om tro og oplæg og inspiration til selv at føre en samtale om tro, og eksemplerne på helt almindelige danskere, der har grebet idéen og kontaktet en kristen for at tale om tro, er der allerede flere af. Formentlig godt hjulpet på vej af de mange videoer på de sociale medier og godt hjulpet på vej af god omtale i nogle af landets største medier.

FrikirkeNets generalsekretær Mikael Wandt Laursen, der er en af de store drivkrafter bag kampagnen, har eksempelvis i sidste uge deltaget i News & Co på TV2, hvor han fortalte om kampagnen, og hvor der i intet mindre end 25 minutter blev snakket helt åbent og fordomsfrit om tro mellem de forskellige deltagere i programmet.

Mikael Wandt Laursen var i samme uge også med i Go' Aften Danmark, hvor han sammen med skuespilleren Farshan Kholghi fortalte om kampagnen - og ja, talte om tro.

Der er måske ikke ligefrem tale om en vækkelse af Toronto-agtige dimensioner, men mindre kan også gøre det.

At der i et så sekulariseret land som Danmark pludselig kan skylle sådanne tendenser ind over landet er i hvert fald meget spændende og meget glædeligt – ligesom det brede kirkelige samarbejde, der ligger bag kampagnen, i særdeleshed også er glædeligt og spændende.

Så rid med på bølgen og tal om tro med folk i din egen omgangskreds – og for øvrigt, hvis du skal være tro mod kampagnen, er det meningen, at det bliver en samtale og ikke en enetale.

Simon Thidemann
Ansvarshavende redaktør

UGENS PRÆDIKEN

Af Jens Fischer-Nielsen
Tidl. missionær i Bangladesh
og sognepræst i Esbjerg.

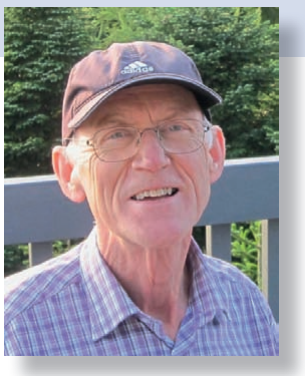

Kaldet, medicinen og festen

Hovedordet i søndagens evangelietekst er Jesu kald til tolderen Levi – og til os: Følg mig! Vi er vant til at få at vide: Følg din egen fornuft, din egen lyst, dit eget hjerte. Eller følg gruppen, moden eller din mavefornemmelse. Her er der noget helt andet.

"Følg mig" lyder det fra Jesus til Levi i søndagens tekst. Det samme kald lyder til os i dag.

Jesus brød midt ind i Levis almindelige dagligdag

Af teksten fremgår de nærmere omstændigheder: Levi var optaget af sit profitable, men også ringeagtede job som tolder. Da han hørte Jesu ord, "følg mig", ramte det ham i hjertekulen, og han rejste sig og fulgte Jesus. Senere indbød Levi til fest. Her kom Jesus og disciplene til at sidde til bords med Levis venner, som var "toldere og syndere". Det blev farisæerne forargede over, men for Jesus var det helt naturligt. Han var kommet til jorden for netop at frelse syndere.

Spørgsmålet om faste kommer også op: Hvorfor faster Jesu disciple ikke? Svaret er at Jesus er hos dem. I denne herlige messiastid kan de ikke faste. Når han igen er fysisk væk fra dem, kan der være grund til faste, men ikke nu.

Og så til sidst de små ordbilleder, som nærmest er blevet til ordsprog: Det går ikke at hælde ung vin på gamle lædersække, eller at sætte en ny lap på et gammelt klæde. Jesus taler nok om det vanskelige i at kombinere den gamle lovens pagt med det nye, som han står for: Hjertets pagt, evangeliet om syndernes forladelse, frelsen af nåde ved tro.

Toldere og syndere

Levi var en åbenlys synder. "Toldere og syndere" var et udtryk for dem, der åbenlyst skejede ud. Vi er alle syndere. Nogle er det helt synligt, dem kan vi forarges over og derved retfærdiggøre vores egne eventuelt skjulte synder. Vi kan på den måde let blive som farisæerne, der ikke tror, de har brug for "læge". De kan ikke se, at de er "syndesyge" for nu at blive i det sundhedsfaglige billedsprog. Den tilstand skal vi passe på ikke at havne i.

- Vi lider alle af syndesygdommen, som er til døden. "Syndens løn er døden…" siger skriften (fx Rom 6,23). Jesus viste sig i verden som "speciallæge" i syndesygdommen, og han havde en utrolig omsorg for sine "patienter". De flokkedes om ham – dem, der på en eller anden måde vidste, at de var "syge". Og sådan er det stadig. Vi kommer kun til Jesus, hvis vi på en eller anden måde oplever vores egen ufuldkommenhed, syndighed. Jesu medicin hedder "Korset". Den er gratis, og han viser ingen bort.

Følg mig

Når Jesus siger "følg mig", kalder han os ind i en proces, hvor han helbreder os ved at tilgive os og give os et nyt og meningsfyldt liv.

"Han sætter vores fødder på en klippe," som det udtrykkes i GT Salme 40, som også er med i Alterbogens tekstsamlingen til denne søndag. Det er det, som sker, hver gang et menneske hører Jesu ord "følg mig" og rejser sig fra stolen og modtager evangeliet om syndernes forladelse med et "ja-tak". Vi trækkes op af "slam og dynd", som vi åndeligt eller helt konkret sidder fast i.

Vi får fast grund under fødderne. Den faste grund er evangeliet, Guds ord, frelsen. Og der må vi stå med fødderne solidt plantet – og samtidig se fremad med en ny frimodighed.

Nogle mennesker oplever det helt konkret. De har måske levet et forhutlet og fortvivlet liv. Når de oplever: Jesus døde for mine synder, er det "wow" og en oplevelse af frisættelse. De bliver helt høje, lettede, glade – et nyt liv begynder. Os, lidt mindre forhutlede og lidt mere usynlige syndere, skal koncentrere os mere for at få wow-oplevelsen – hvis vi da ikke er så heldige at få den bum, pludseligt, mirakuløst som en varm helligåndsdåb.

Vi må tage medicinen under alle omstændigheder

Vil vi være med i Guds rige, så er der kun ét at gøre både for åbenlyse syndere og hemmelige, pæne syndere at "krybe til korset" – dvs. fokusere på det, Jesus gjorde dér for at rense os alle – og så bede om tilgivelse og glæde os over, at tilgivelsen fås som gave, når vi bekender vores synder. At leve i følgeskab med Jesus som tilgivne syndere er det bedste liv, som findes.

Levi-fest

I teksten kan vi lære noget konkret af Levi. Han inviterede til "Levi-fest". Jeg tror, at jeg har hørt nogle bruge dette udtryk om fester, hvor man inviterer sine aktive kirkelige venner sammen med sine ikke kirkeligt aktive venner. Det mener jeg, vi alle kan lære af Levi. Når vi inviterer til fest for at fejre et eller andet, er det godt med et blandet selskab.

Det er fint, hvis alle vores venner får lov at høre om det, som giver vores liv mening fx gennem taler, indslag og sange. Og fint, hvis dem, der er kirkeligt passive (måske ikke-kristne), får lejlighed til at samtale med nogen, for hvem troen betyder noget. Man kan lave en "isbryder", hvor gæsterne skal stille hinanden et spørgsmål, som giver anledning til at fortælle om troen eller tvivlen, eller hvad man går op i.

Konklusion

Det vigtigste er ikke, hvad vi kan gøre, men hvad Jesus har gjort. Han kom ind i verden og gjorde det, der skulle til for at frelse syndere.

Vi må takke: Herre Jesus tak for medicinen (korset).

Og vi må bede: Herre bryd ind i menneskers liv også i dag – vis dig på alle mulige måder ved din Hellige Ånd og sig til endnu flere hjerter: Følg mig!

Søndagens tekst: Markus 2, 14-22

Levi kaldes til at følge Jesus

14 Da han passerede toldstedet, så han Levi, Alfæus
søn, sidde der. „Kom med mig!"
sagde Jesus til ham. Straks
rejste Levi sig og fulgte med
ham som en af hans disciple.
15 Derefter blev Jesus og disciplene indbudt til spisning i Levis
hjem. Mange skatteopkrævere
og nogle af de andre „syndere",
som til stadighed fulgte Jesus,
blev også inviteret. 16 Da nu de
skriftlærde blandt farisæerne så
Jesus i det selskab, sagde de til
hans disciple: „Hvordan kan han
få sig selv til at spise sammen
med den slags syndige mennesker?"
17 Jesus hørte det og svarede:
„Raske mennesker har ikke
brug for lægehjælp, men det har
de syge. Jeg er kommet for at
invitere syndere til at vende om
til Gud. Det mener de ‚frelste' jo
ikke, at de har brug for!"
18 En dag, da Johannes Døbers disciple og farisæerne
havde en fastedag, kom der
nogle og spurgte Jesus: „Hvorfor faster dine disciple ikke, når
både farisæernes og Johannes
disciple gør det?"
19 „Brudgommens venner kan
da ikke faste og sørge, så længe
de er sammen med ham," svarede Jesus. 20 „Men der kommer
et tidspunkt, hvor brudgommen
bliver taget fra dem. Så kan
de faste. 21 Man lapper ikke
gammelt tøj med et stykke nyt,
uvasket stof. Enhver ved, at
når den nye lap krymper, river
den det gamle tøj i stykker, så
hullet bliver endnu værre. 22 Der
er heller ingen, der hælder ny
vin på gamle lædersække, for
når vinen gærer, sprænger den
de gamle lædersække. På den
måde går vinen til spilde, og
lædersækkene bliver ødelagt.
Nej, til ny vin bruger man nye
lædersække."

Teksten er fra Bibelen på Hverdagsdansk

Af Jesper Oehlenschlæger

Teolog og udviklingsdirektør, Samfonden

Kronikserie: Kirke og Kristendom på kanten

Der er behov for en selvkritik af det karismatiske lederskab

Om der har været flere negative mediesager om "karismatiske" ledere end normalt de seneste år, kan jeg ikke sige. Men jeg mener, at det er tid til, at der blandt kirkelige ledere, der vedkender sig inspirationen fra den karismatiske fornyelse, må ske en grundig besindelse og selvkritik.

Sager fra både ud- og indland i de seneste måneder må mane til alvorlig eftertanke. Er der noget i den karismatiske kirke- eller ledelseskultur, der trænger til et servicetjek?

Den karismatiske leder kan henfalde til tanken, om at man på en eller anden måde er "særlig". At man er noget ekstraordinært. Og er man udvalgt af Gud, kan man måske også af samme grund tillade sig lidt mere, end andre kan. Bigstockfoto.

Enhver må feje for egen dør

Jeg har ikke noget empirisk belæg for at påstå, at der i nogle kirkelige sammenhænge eller miljøer er flere dårlige sager end i andre. Derfor vil jeg nøjes med at gribe i egen barm.

Enhver kirkelig sammenhæng bør for mig at se have modet til at spørge, om der er tendenser eller problemer i ledelseskulturen, der i en særlig grad "klæber" til den teologi, man abonnerer på, eller den kultur, man er en del af.

Selv vedgår jeg at være en af de teologer, der er inspireret af den såkaldte karismatiske fornyelse, der i 60'erne og 70'erne er gået hen over store dele af kirkerne i verden. Men jeg gør det ikke uden forbehold.

Jeg vedgår dermed både den positive arv, der er givet videre, men også den til tider negative gæld, der følger med. På samme måde, som det er med ens familie eller slægtninge, er der sider, man er stolt af, og andre, man måske er mindre stolt af.

Så når jeg i det følgende påpeger de udfordringer, der på en eller anden måde ses i ledelseskulturen i karismatiske sammenhænge, gør jeg det vel vidende, at der ofte er tale om spændingsfelter, hvor noget kan tippe over og falde uheldigt ud. Styrker og svagheder er som bekendt ofte tættere beslægtede, end vi bryder os om.

Lad mig pege på tre temaer, der må kalde til en grundig selvkritik i karismatiske miljøer.

1. Den "særlige" karismatiske leder

En berigende gave, den karismatiske bevægelse har bragt med sig, er et fokus på Åndens gaver, nådegaverne. Herunder også gaven til ledelse.

"Den gode leder" er ikke bare en dygtig leder i betydningen kompetent, men også en af Ånden udrustet leder. Er man kaldet til en tjeneste, vil Gud også udruste én til tjenesten.

Det er derfor besnærende for den karismatiske leder at henfalde til tanken, om at man på en eller anden måde er "særlig". At man er noget ekstraordinært. Og er man udvalgt af Gud, kan man måske også af samme grund tillade sig lidt mere, end andre kan.

Sådan hørte jeg en karismatisk kirkelig leder i Norden sige, da hans tjeneste faldt sammen, og skandalen rullede om et udsvævende dobbeltliv, han havde praktiseret. Han forklarede sig med, at han havde bildt sig selv ind, at det, der gjaldt for andre, ikke gjaldt for ham.

Den karismatiske bevægelse må lægge mere vægt på det, der gør lederen almindelig, end det, der gør ham særlig! Ofte har der været lagt meget vægt på, at den enkelte skal finde de individuelle gaver eller særlige personlige udrustning – Åndens gaver – i stedet for at fokusere mere på de pligter, dyder og Åndens frugter, som Gud ønsker, alle skal bære.

I karismatiske miljøer spiller den stærke "karismatiske" leder (også i den folkelige betydning) ofte en central rolle. Man kan derfor ende med, at der lige så stille flyttes fokus fra lederens funktion, til at det begynder at handle mere om dennes person.

Derfor kan der opstå en tanke i en menighed, om at den givne leder/præst er helt uerstattelig. Jo længere tid en karismatisk præst eller leder har været et sted, jo sværere kan et lederskifte blive. Tiden kalder på en fornyelse af forståelsen af, at vi ikke behøver en eller få stærke ledere, men en menighed, der er udrustet med Åndens mange forskellige gaver til forskellige former for ledelse. Og at lederen som hyrde ikke alene er kendetegnet ved at gå foran for at vise retningen, men også gider besværet ved at gå bagest for at få flest med.

Der er kommet meget god inspiration fra "*over there*" til dansk kirkeliv. Men også noget, der trækker negative spor efter sig. Her vil jeg pege på de tendenser, hvor fx præster snarere minder om små kirkedirektører end forkyndere af Guds ord.

De såkaldte megakirker, som også i USA er undtagelsen, har deres helt egne problemer at slås med. Den *celebrity*-kultur, der vokser frem om den uundværlige seniorpræst (i øvrigt: en underlig udansk titel, nogle danske præster også anvender) er ofte usund.

En præst, der nærmest skærmer sig bag en personlig assistent og er svært tilgængelig for den enkelte i menigheden, minder mere om en koncerndirektør end en ordets tjener og sjælesørger.

En sådan præst vil tilsyneladende hellere lede de få udvalgte end tjene de syge og svage.

2. De besværlige – men beskyttende demokratiske strukturer

Det er sagt med en vis ironi, at ingen kan tage magten ved et kup i folkekirken, fordi ingen ved, hvem der har magten. Jeg medgiver, at der er rigeligt med problemer, også af ledelsesmæssig art, i folkekirken, men der er alligevel en gave, der ligger indbygget i systemet: at ledelsesprocesser kan være træge og lange. Og at magten ligger mange steder.

Karismatiske miljøer kan sjovt nok være kendetegnet af en mærkelig blanding af stor grad af autonomi, hvor lederen jo er ledt af Ånden, samtidig med en stor grad af hierarki. I nogle sammenhænge kan en præst eller leder vælge sin egen ledelse (over sig).

Men enhver form for friktion er også en beskyttelse. En beskyttelse af, at præsten ikke tager magten, eller at systemet rundt om denne lulles i søvn.

Ja, kirker behøver ledelse, også personaleledelse. Men strukturer med store beføjelser til præsten/lederen kan let ende med at give langt større problemer end de problemer, de tilsyneladende ser ud til at løse. Demokratiske og åbne processer er ikke en modsætning til åndsbåren ledelse, men det er en anerkendelse af, at gaven til ledelse ikke skal eller må gives til én, men til mange.

3. Åndelig sundhed kræver plads til kritik

Det er bemærkelsesværdigt, at når der er ledere, der "bliver gået" (mere eller mindre frivilligt), så kommer det frem, at der ofte i længere tid har været en kritik af denne leder, og at der ikke er blevet lyttet til den kritik. Miljøer, hvor kritikken bare sådan langsomt er forstummet.

Så hver gang en præst eller leder crasher, må der rundt om i kirken eller den kirkelige organisation spørges: Er der nogen, der har sovet på vagten? Nogle, der ikke har taget bladet fra munden og råbt op i tide?

Jeg har oplevet i nogle karismatiske miljøer, at der nærmest er blevet set skævt til det at stille kritiske spørgsmål. Ja, man kan naturligvis opleve mennesker, også i kirkelige sammenhænge, der konstant leger Rasmus-modsat og nærmest per natur er kritiske eller frygtsomme. Folk, der på forhånd er kritiske og har trukket nej-hatten ned over begge ører.

Men når man direkte eller indirekte taler om, at nogle har en "kritisk ånd" eller er lukkede for Guds Ånds virke pga. deres kritiske tænkning eller undren, må den røde lampe blinke.

Der er en sund balance i at byde en åben og konstruktiv kritik velkommen i en hver kirkelig sammenhæng. Den kritiske sans er jo også en Gud-given gave, som vi jo behøver for at overleve som mennesker.

Og gaven til bedømmelse er også en af Åndens gaver. Luther siger et sted, at Gud har givet præster gaven til at forkynde og menigheden gaven til bedømmelse. Derfor er det et tegn på en sund karismatisk ledelseskultur, at man ikke bare tolererer kritik, men ser denne som et tegn på, at nogle i menigheden bruger den gave, Gud har givet dem.

Spørg psykoterapeut Filip Smidt

Filip Smidt er brevkasseredaktør på Udfordringen med en brevkasse i avisen hver fjerde uge. Filip er soc. pæd., psykoterapeut, far til tre, gift og har professionelt arbejdet med livstilfredshed og trivsel de seneste 20 år. Skriv dit spørgsmål til info@filipsmidt.dk. Du vælger selv, om du vil være anonym eller offentliggøre dit navn.

Risikerer jeg stress, angst og depression, hvis jeg får børn?

Hej Filip

Jeg håber, du kan hjælpe mig, for jeg ved ikke længere, hvad jeg selv skal gøre. Jeg er en kvinde på 36 år, gift, har et lækkert job, og vi vil meget gerne snart have et barn. Mit store problem er, at jeg er meget bange for, om jeg kan overskue at blive mor. Jeg har tidligere i mit liv kæmpet med depression og angst. Det har ikke fyldt så meget de sidste par år, men jeg ved, at det før er blevet aktiveret af, at jeg bliver stresset.

Min mand og jeg drømmer om at blive forældre, og han vil gerne have 2 måske 3 børn, og lige nu kan jeg slet ikke overskue et barn. Hvis jeg fortæller min mand, at jeg måske ikke vil have børn, kan jeg være bange for, at han vil gå fra mig, så han kan nå at få et barn et andet sted, vi er trods alt ikke helt unge. Jeg er vild med andres børn, men kan se hvor stor en opgave, det er for andre, og jeg er bange for at gå i stykker ved det, og sådan en mor vil jeg ikke være.

Med venlig hilsen
en fortvivlet

Du nævner din bekymring for, hvordan din mand vil reagere, hvis du ikke ønsker børn. Lige netop derfor er det vigtigt, at I sammen får talt om, hvordan I ser fremtiden sammen. Her vil det også være vigtigt, at du får beskrevet de bekymringer, du gør dig, om, hvordan et barn vil kunne påvirke dig og din psyke.

Hej du fortvivlede

Tak for dit spørgsmål. Jeg kan egentlig godt forstå, at du bliver usikker på, hvad det kan gøre ved dig og din psyke, hvis du bliver mor.

Det er nogle meget ansvarsfulde overvejelser, du gør dig. Først og fremmest kan det selvfølgelig være svært at vide, hvilken indvirkning det vil have på dig med et lille barn i armen, men det er ikke en hemmelighed, at det at blive forældre er skelsættende for alt i ens liv, både parforhold, overskud, venskaber og familieliv.

Og med den viden, du har, om, hvad der påvirker din psyke, skal dette selvfølgelig tages med i overvejelserne. Men inden vi kommer til den del af overvejelserne, vil jeg gerne starte et andet sted sammen med dig.

For hvorfor er det, DU gerne vil være mor? Er det, fordi din mand gerne vil? Er det, fordi det er det, alle andre gør? Eller er det en lyst, der bor inde i dig?

Hvis nu bekymringerne kunne fjernes et øjeblik, er der så noget, der forstyrrer en mulig drøm om at være mor? Det er meget vigtigt, at du finder ud af, om det er et ønske, der er iboende i dig, uanset om ønsket er stort eller lille. Netop den snak vil være oplagt at tage med din mand. Både så han kan følge dig i din rejse af overvejelser, men også så I sammen kan udvikle jeres tanker om fremtiden, og hvordan I håber, den vil forme sig.

Start med håbet! Hvad er det, I drømmer om at kunne skabe sammen? Hvad skal jeres liv indeholde?

Du nævner din bekymring for, hvordan din mand vil reagere, hvis du ikke ønsker børn. Lige netop derfor er det vigtigt, at I sammen får talt om, hvordan I ser fremtiden sammen. Her vil det også være vigtigt, at du får beskrevet de bekymringer, du gør dig, om, hvordan et barn vil kunne påvirke dig og din psyke.

Måske kan din mand være med til at komme på nye perspektiver og muligheder for at dette ikke vil ende sådan. Hvis ønsket om børn er stort hos jer begge, kan det være nødvendigt at prioritere anderledes end nu, for at dette skal være realistisk.

Det kan jo være at du, eller din mand, skal gå hjemme med jeres barn eller arbejde på deltid, så hverdagens pres ikke bliver for stort.

I forhold til din psyke er vores krop og hjerne så fantastisk skabt, at den vil gøre alt for at beskytte os. Det betyder, at når vi oplever ubehag, så lagrer vores krop denne erfaring, og den sørger for at gøre os opmærksomme på det, når vi nærmer os lignende situationer.

Det er det, vi i det små kender som højdeskræk, eller at vi trækker hånden til os, når noget gør ondt. Automatreaktioner, hvor kroppen handler, inden vi når at registrere, hvad der sker omkring os. Alt dette er en sund hjælp for at vi ikke skal bruge alt vores hjernekapacitet på at holde øje med farer.

Det er det samme, kroppen og hjernen sætter i spil, når du beskriver din erfaring med angst og depression. Dette er en enormt ubehagelig og invaliderende lidelse, hvor kroppen har dannet sig så mange ubehagelige erfaringer, at den sætter hele advarselssystemet i gang for at gøre dig opmærksom på den fare, der lurer.

Det kræver ofte lang tid at give hjerne og krop nye erfaringsperspektiver, der kan berolige kroppens fokus på at advare, og dette kan kun foregå i trygge og rolige miljøer.

Det glæder mig at læse, at du i din mail beskriver, at angst og depression ikke har fyldt meget for dig de senere år. Det må betyde, at du netop har lyttet til din krop og givet den ro, samtidig med at kroppen har fået troen på, at du har så tilpas meget overskud, at du godt selv kan tage styringen på, hvad der sker omkring dig.

Netop derfor er dit fokus på, hvad en graviditet, fødsel og forældreskab vil gøre ved din psyke. Det er meget ansvarlige overvejelser, som du ikke må stå selv med. Du skal sørge for at dele alle afkroge af dine bekymringer med din mand og sikre dig, at han forstår din frygt. Sammen skal I så lave en handleplan for, hvordan I holder øje med dit stressniveau, og hvilke tiltag, det kan kræve af din mand, hvis det bliver alarmerende.

Desuden skal I sørge for at aftale jævne opfølgninger på, om situationen ændrer sig, og om I har draget nye erfaringer, der gør, at I vil ændre jeres nødplaner.

Netop på denne måde kan I arbejde på at overbevise dit nervesystem om, at du er forberedt på fremtiden, og at kroppen og hjernen ikke skal være over-forsigtig. Dette arbejde kan I med fordel gøre i samarbejde med en professionel, der har erfaring med angst, depression og nødplaner.

Til sidst vil jeg minde dig om, at dette er et valg, du skal træffe. Valget om at få børn er sjældent noget folk går 100% sikre ind i, for ingen ved helt, hvad det er, før de står der.

Det samme gælder tanken om flere børn. Sørg for at tage et skridt ad gangen, og første skridt må være nogle åbne snakke med din mand om dine tanker og bekymringer.

Jeg håber, mine ideer og overvejelser kan hjælpe dig og jer videre i jeres tanker for fremtiden.

De bedste hilsner
Filip Smidt

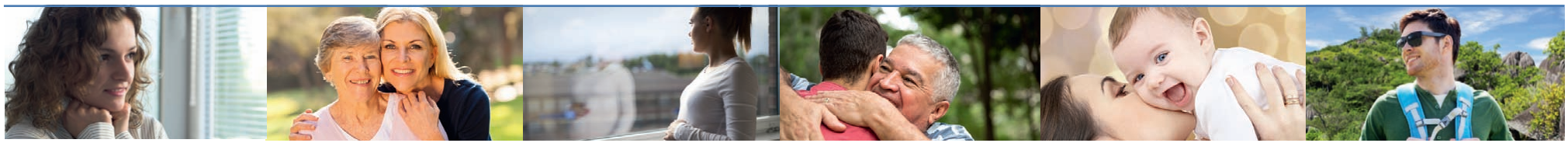

Forfatter til bog om død og begravelser:

Mange fravælger folkekirken, fordi de er i tvivl om, hvad den kan rumme

Signe Klitgaard, der til daglig rådgiver og uddanner begravelsesrådgivere, har skrevet en roman om processerne omkring død og begravelse. Mange er bange for den døde krop, og det vil jeg gerne ændre på, siger hun.

Af Malene Fenger-Grøndahl

Kan man se sin afdøde mand, hvis han er død ved at trafikuheld? Kan man give sin afdøde mor hendes yndlingskjole på i kisten? Og skal kisten nødvendigvis være hvid?

Der er mange spørgsmål omkring et dødsfald, og mange af de processer, der foregår før, under og efter en begravelse, er ukendte for mange. Men i en ny roman af Signe Klitgaard kan læserne komme helt tæt på processerne. Romanens hovedperson, Astrid, er begravelsesrådgiver – eller bededame – og hun er ikke en helt sædvanlig en af slagsen. Hendes rustvogn er hvid, og hendes måde at håndtere de døde på vækker opsigt hos sygehuspersonale, kapelpersonale og pårørende.

”Jeg ville gerne skabe en hovedperson, der repræsenterer et helt almindeligt menneske med en hverdag fuld af de udfordringer, som kvinder og mødre har. Hun skal køre sit barn i institution om morgenen og hente det om eftermiddagen og smøre madpakker og lave mad, og hun har sine egne sorger og traumer at bære på.

Alt det har hun med sig, når hun arbejder med de processer omkring døden, som de færreste af os kender til,” siger Signe Klitgaard.

Hun er uddannet inden for læring og didaktik og har arbejdet med familieterapi, inden hun blev ansat i en virksomhed, hvor hun uddanner begravelsesrådgivere og er med til at udvikle nye måder at tage afsked på. Hun har blandt andet lavet en ceremonileder-uddannelse, hvor hun uddanner personer, der kan tilbyde ceremonier omkring dødsfald, som ikke nødvendigvis omfatter kirke eller tro.

Signe Klitgaard, som har skrevet romanen Askeland, underviser selv bedemænd og -kvinder. Foto: Kamilla Krøier

Den døde krop er tabuiseret

”Askeland”, som hendes roman hedder, er inspireret af hendes møde med begravelsesrådgivere og andre, der er med til at skabe rammer omkring afsked med de døde.

”Jeg har skrevet tekst for mig selv længe, og på et tidspunkt begyndte de her små tekster om Astrid at dukke op, og jeg fandt ud af, at jeg havde en masse på hjerte, som jeg tror egner sig bedre til at formidle via skønlitteratur end via faglig formidling. Det er min oplevelse, at især den døde krop er meget tabuiseret i Danmark, og det håber jeg at ændre på med min bog,” siger hun.

”Askeland” opdelt i korte fortællinger, hvor der er fokus på de sorgramte og på alle dem, der indgår i processerne omkring de afdøde, og et gennemgående tema er, at man kan omgås både døden og de døde på mange måder – og at det er vigtigt at vælge sin måde med omhu.

”Astrid repræsenterer en person inden for sit fag, der gerne vil gå nye veje og gøre tingene anderledes. Det bliver bemærket, og det har også omkostninger for hende. Det er en vigtig pointe for mig,” siger Signe Klitgaard.

”Alle kan kalde sig bedemand, der er intet krav om, at man tager et branchekursus. Der er reelt ingen kvalitetssikring, og det er helt i modsætning til, hvilke krav vi stiller, når vi skal tage imod et nyt menneske, der kommer ind i verden. Jeg synes, at vi bør gøre os lige så meget umage, når et menneske forlader verden, og vi skal tage afsked,” siger hun.

Signe Klitgaard oplever, at flere og flere danskere fravælger folkekirken til ceremonien omkring en begravelse, men hun tror ikke, at det handler om manglende tro.

”Jeg tror, at mange har et ret snævert billede af, hvad der kan lade sig gøre i kirken. De har ofte et billede af, at en begravelse er noget med en hvid kiste med hvide liljer eller røde roser på, og at præsten holder en tale, og der bliver sunget ”Altid frejdig når du går”. Mange synes nok, at det virker kedeligt og trist, og så søger de andre muligheder,” siger hun.

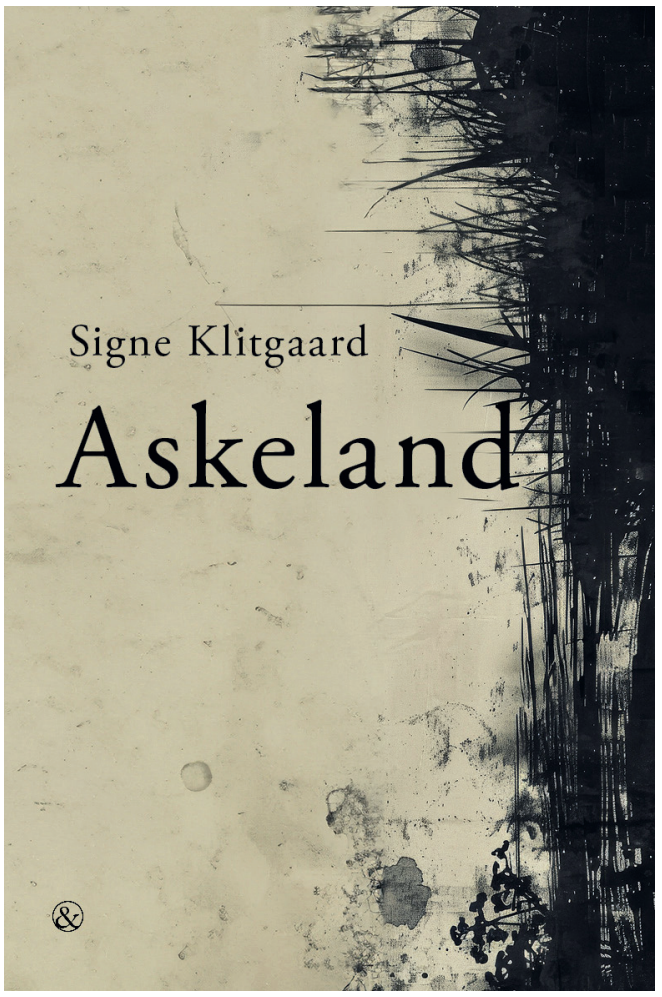

Signe Klitgaard: Askeland. 84 sider. 228 kr. Udkommer den 26. september på forlaget Jensen & Dalgaard.

Signe Klitgaard oplever, at flere og flere danskere fravælger folkekirken til ceremonien omkring en begravelse, men hun tror ikke, at det handler om manglende tro.

Kirkens dramaturgi er virkningsfuld

En del vælger at afholde ceremonien i et kapel, hvor rammerne for, hvad man kan gøre, er friere. Der kan man synge og spille den musik, man ønsker, holde mange taler osv.

”Meget af dette kan også lade sig gøre i folkekirken, men det afhænger af præstens holdninger. Kan man åbne kisten før ceremonien, så de pårørende kan se den afdøde? Kan man spille Kim Larsen i kirken? Det varierer fra sted til sted, så der er en usikkerhed forbundet med det,” siger hun.

Hun tilføjer, at mange mennesker lægger stor vægt på jordpåkastelsen som et vigtigt ritual. I det hele taget har kirken en tradition, som for mange er gode at læne sig ind i, tro eller ej, mener hun.

”Kirkens dramaturgi omkring en begravelse er utrolig virkningsfuld, og derfor ser man også, at de borgerlige ceremonier læner sig meget op ad den. De faste ritualer fungerer godt til at hjælpe mennesker igennem den emotionelle proces i en afskedssituation. Kirken har en stor styrke i en tradition,” siger hun.

”Men samtidig mener jeg, at ceremonien bør kunne være lige så personlig og individuel som andre vigtige begivenheder i livet, fx bryllup og fødsel. Mange bryllupper afspejler jo i høj grad parrets særlige interesser og værdier, og også ved fødsler ser vi, at flere og flere tager nogle bevidste valg omkring fx hjemmefødsel, sanserum, musik og meget andet, som ikke kun handler om det sundheds- og sikkerhedsmæssige, men også hvordan man skaber den bedst mulige oplevelse af at føde og blive født,” uddyber Signe Klitgaard.

Et mere sanseligt farvel

Personligt tror forfatteren på, at der findes et efterliv, hvor sjælen eller ånden lever videre. Men hun mener ikke, at det er hendes opgave at tale for denne overbevisning i forbindelse med sit arbejde.

”Min erfaring er, at tro ikke fylder så meget. Det er relationerne og kærligheden og ønsket om at gøre det rigtige omkring lige præcist det menneske, man har mistet, der fylder mest,” siger hun.

Hendes erfaring er, at hos de fleste efterladte fylder relationen til den afdøde mere end relationen til Gud. Dog med undtagelse af begravelser i frikirkelige miljøer, eller når det drejer sig om andre religioner som hinduisme eller islam.

”Især i andre religioner er der typisk et mindre tabuiseret forhold til døden og især den døde krop, og det kunne jeg godt ønske mig, at vi også kunne få i Danmark, uden at jeg selvfølgelig vil påtvinge nogen noget,” siger hun.

Hendes opfattelse er, at det at være konfronteret med den døde krop kan være en vigtig del af et mere sanseligt farvel.

”At kunne holde den døde i hånden og mærke, at den døde er død, eller at se den døde med tøj på kan hjælpe ens krop til bedre at mærke, at der er sket et dødsfald. Døden kan virke abstrakt, men den er også konkret. Det forsøger jeg at beskrive på en nænsom, men præcis måde i min bog,” siger hun.

Hun tilføjer, at hun aldrig har mødt mennesker, som efter grundig overvejelse har valgt at se deres afdøde pårørende, har fortrudt det. Det handler om at give de pårørende et reelt valg og forberede dem.

”Men samtidig mener jeg, at ceremonien bør kunne være lige så personlig og individuel som andre vigtige begivenheder i livet, fx bryllup og fødsel.”

”Nogle døde ser ud, som om de sover; hos andre er der farveændringer i huden. I nogle tilfælde, hvis der er tale om en ulykke, fx et færdselsuheld, kan man anbefale at lade et klæde ligge over hovedet, men at den pårørende holder den afdøde i hånden. Nogle kan sidde i lang tid og holde den hånd, som de kan genkende, og det kan have stor betydning,” siger Signe Klitgaard.

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: www.mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:
Johannes Møller: 61 31 64 85 Dan Wejse: 26 83 37 44

Ranil viser velvoksne planter frem i plantagen, som sikrer ham og hans familie mad på bordet. Foto: Samuel Nymann Eriksen

Fra hindupræst til kristen præst

Ranil blev jaget ud af huset, og alt blev taget fra ham, da han blev kristen.

Rejseberetning af Thea

Et team fra Dansk Europamission har været i Sri Lanka for at besøge nogle af de præster, som har modtaget hjælp til selvhjælp. Her mødte præsten Ranil os med et mildt smil og et lille vift med hånden, som fortalte, at vi skulle følge ham. Han viste os det landbrug, han startede i 2022 takket være bidrag fra Dansk Europamissions forbedere og givere.

Vi fulgte ham op på første salen i hans hus, hvor hans menighed samles til gudstjeneste hver søndag. Her satte vi os i en rundkreds og lyttede til Ranil, som fortalte, hvordan han gik fra at være præst i et hindutempel til at tjene Gud på fuldtid som præst.

Søsteren blev syg - og Gud hørte de kristnes bøn

Dette er min historie, siger Ranil:

"Min familie kom fra en højtstående kaste, og indtil jeg var 24 år gammel, var jeg præst i et tempel tæt herpå.

I 1986 hørte jeg evangeliet for første gang. Jeg var nede ved vandet for at bade med en ven, som fortalte mig om Jesus. Han var præst i den kristne kirke, og han inviterede mig til at komme med til gudstjeneste. Vi var venner, men jeg bad ham lade være med at tale med mig om den kristne tro, for samtalerne førte ofte til diskussioner - engang slog jeg ham endda."

"Men på et tidspunkt blev min storesøster meget syg, så jeg besluttede mig for at opsøge præsten.

Jeg sagde: 'Hvis din Gud kan helbrede min søster, vil jeg komme til tro.'

"Hvis din Gud kan helbrede min søster, vil jeg komme til tro."

- Ranil

Mens præsten og nogle af de ældste fra kirken bad for min søster, faldt hun om og kastede blod op. Hun var ikke ved bevidsthed i tre timer.

Ranil står op klokken seks om morgenen og arbejder i marken til middag, mens alle andre også er på arbejde. Resten af dagen arbejder han for sin menighed og deler evangeliet med andre. Foto: Samuel Nymann Eriksen

Vi troede, at hun var blevet overtaget af en ond ånd, men efter de tre timer kom hun til sig selv og var blevet rask. For første gang i min families historie blev en af vores bønner hørt - vi havde set et mirakel."

Ranil deltog i flere møder i kirken og besluttede sig for at forlade sin stilling som hindupræst. Det valg havde store konsekvenser. Han blev jaget ud af huset af sin egen familie. "Alt blev taget fra mig, og de så mig som en fjende. Jeg havde intet andet sted at tage hen end kirken," fortæller han.

Blev betalt med måltider som præst

Over en periode på tre år accepterede Ranil Jesus som frelser, blev døbt og begyndte at arbejde fuldtids i kirken mod en betaling på tre måltider om dagen.

Efter tre år i kirken hørte Ranil Guds kald.

"Han kaldte mig til at dele evangeliet på fuld tid. Det var først der, jeg helt og fuldt gav mit liv til at tjene Gud," fortæller han og tilføjer med et glimt i øjet, at "de første år gjorde jeg det mest på grund af de gratis måltider, jeg fik."

Ranil fortæller, at han i de efterfølgende 20 år var præst i en kirke, der voksede til 350 medlemmer.

Derefter kaldte Gud ham til at starte en ny kirke i et nyt område. Han stod igen i en situation, hvor han ingenting havde. Han måtte bygge alt op fra bunden. "Den nye kirke, jeg startede, er den kirke, vi sidder i nu, og vi er vokset til 70 medlemmer," siger Ranil.

"Alt blev taget fra mig, og de så mig som en fjende. Jeg havde intet andet sted at tage hen end kirken."

- Ranil

Da han byggede kirken i 2022, modtog han hjælp fra Dansk Europamissions forbedere og givere, formidlet af Evangelisk Alliance i Sri Lanka.

"Hjælpen var en stor velsignelse i mit liv, den hjalp mig til, at jeg kunne dyrke min egen jord."

Ranil står op klokken seks om morgenen og arbejder i marken til middag, mens alle andre også er på arbejde. Resten af dagen bruger han på at dele evangeliet med nye mennesker og tjene sin menighed, og på den måde fortsætter hans nuværende kirke også med at vokse.

Tanzanias vicepræsident, doktor Philip Mpango, fik overrakt en bibel af Hannah og Egon Falk.

Hannah og Egon Falk skriver fra Tanzania:

"Vicepræsidenten bad os om endelig at fortsætte med at prædike evangeliet"

I et nyhedsbrev fra den 13. september skriver Hannah og Egon Falk fra New Life Outreach (NLO) i Tanzania om en dag, de aldrig vil glemme.

"I sidste uge havde vi et seminar for vores medarbejdere med flere, og formanden for vores danske NLO-bestyrelse, Nick Hansen, og formanden for Mosaik, pastor Sam Michaelsen, sammen med vor søn, Ruben H. Falk, velsignede os igennem deres fantastiske undervisning.

Fornemt besøg

Det hele kulminerede om lørdagen med en stor fest, hvor æresgæsten var Tanzanias vicepræsident, doktor Philip Mpango, som kom på vegne af landets præsident, doktor Samia Suluhu Hassan, sammen med indenrigsministeren og flere andre højt rangerende myndighedspersoner.

Det var en stor ære for os, da vicepræsidenten offentligt bad os om at fortsætte med at prædike evangeliet, og myndighederne lovede os deres beskyttelse.

Det blev en uforglemmelig fest, vi ikke kan forklare med ord, og en dag, vi aldrig vil glemme."

Kampagne i Segese

Hannah Falk fortæller videre, at Egon Falk i ugens løb har undervist bibelskolens elever, og at de i næste uge skal deltage i en kampagne i Segese, Tanzania.

Her hilser Egon Falk på æresgæsten, landets vicepræsident doktor Philip Mpango, som kom sammen med indenrigsministeren og flere andre højt rangerende myndighedspersoner.

Formanden for den danske NLO-bestyrelse, Nick Hansen, og formanden for Mosaik, pastor Sam Michaelsen, sammen med Hannah og Egons søn Ruben H. Falk.

"Det var en stor ære for os, da vicepræsidenten offentligt bad os om at fortsætte med at prædike evangeliet, og myndighederne lovede os deres beskyttelse!"

På vej til Nepal

Mandag den 30. september rejser Hannah og Egon Falk til Nepal, hvor de skal holde kampagne og pastorkonference.

"Vi har stadigvæk brug for dine bønner og økonomiske støtte," slutter Hannah Falk.

Man kan læse mere på New Life Outreach' hjemmeside.

Bodil

Vækkelse og massedåb i Amazonas

"I de første seks måneder af dette år har vi døbt 14.500 mennesker. Vores mål for i år er at døbe over 30.000 mennesker," fortæller pastor Josué Bengtson fra Belem Foursquare Church.

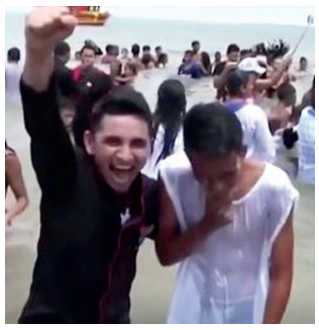

I CBN News' artikel kan man se en video fra en massedåb i Amazonas-floden, hvor hundredvis af mænd, kvinder, ældre, unge voksne og børn offentligt bekender deres tro på Jesus Kristus og bliver døbt. Skærmprint

I århundreder havde den katolske kirke næsten monopol i regionen, men i dag vinder de evangeliske kirker frem i de mest unåede områder af Brasiliens nordvestlige Amazon-region. I de mere end 6 millioner kvadratkilometer bor omkring 30 mio. indbyggere, og her foregår der nu en hidtil uset evangelisk vækkelse, skriver CBN News. I en video-reportage fortæller en tidligere katolik, den 83-årige Ramos, om sin glæde over at bo i området og tilføjer: "Gud betyder alt for mig. Gud er min far, og uden Jesus er jeg intet."

Mens den katolske kirkes præster ofte er bortrejst, og der desuden er præstemangel, har de evangeliske kirker kunnet indsætte flere præster med en kortere uddannelse i Amazon-området. Disse evangeliske præster har haft lettere ved at integrere sig i lokalsamfundene, og de bliver i området gennem lang tid, fortæller sociologen José Eustaquio Alves.

Målet er 30.000 døbte i år

Amazonfloden i den nordlige del af Brasilien er fyldt med hundredvis af små bifloder, der slynger sig gennem junglen. Men nu er det blevet betydeligt lettere at besøge de fjerntliggende områder.

"I gamle dage var det meget, meget sværere end i dag," fortæller Josué Bengtson. Han har i årtier bevæget sig på kryds og tværs gennem floderne og junglen, først som missionær og derefter som præst for at sprede evangeliet.

"Dengang vi begyndte at evangelisere i denne region, havde vi kun nogle få arbejdere, og i nogle kommuner måtte præsterne gå 10 til 15 km for at starte en menighed," sagde Bengtson til CBN News. "I dag har næsten alle mellemstore kirker i Amazonas en lille båd."

Pastor Bengtson var med til at etablere en af Amazonas' første Foursquare-kirker. I dag er der ikke mindre end 3.200 evangeliske Foursquare-menigheder i regionen. Og målet er som nævnt at døbe over 30.000 mennesker alene i år.

Bodil

4.500 YWAM-missionærer samlet i Filippinerne

Arrangementet "Together 2024" samlede YWAM-missionærer fra 110 nationaliteter og 120 tjenestelande i Manila den 3.-6. september. Det var den første samling af sin art i seks år og den første uden grundlæggeren, Loren Cunningham.

Loren Cunningham, (1935-2023)

Together 2024 var den første sammenkomst siden mødet i Pattaya, Thailand, i 2018; det var første globale personalemøde siden COVID-æraen - og den første store forsamling uden Loren Cunningham, som døde i en alder af 88 år den 6. oktober 2023.

Tidligere leder af YWAM-Europe, Jeff Fountain, sammenlignede det med israelitternes situation efter Moses' død. "Men vi er ved at gå over til en ny "Johsua-generation" af begavede og dygtige unge ledere," fastslog han. Til Christian Daily International udtalte Jeff Fountain, at "ingen kan erstatte Loren". Derfor foreslår Jeff Fountain, at man udpeger 24 ældste til at føre tilsyn, evt. med et roterende formandsskab ligesom i EU.

"Men YWAM er decentraliseret og værdidrevet, så det er ikke en kommandostruktur. Beslutninger skal træffes så tæt på lokaliteten som muligt," tilføjede Jeff Fountain ifølge The Christian Post.

Bodil

Helmi var som ung på ferie i Peru. Det blev startsskuddet til et liv som missionær i landet, hvor hun også mødte Felipe, som hun i dag er gift med. Foto: Simon Morell
Foto til højre: Kærligheden til mennesker er drivkraften for Helmi, der som ung oplevede, at Gud kaldte hende til Peru. Her deler hun velkomstknus ud til en samling i Kehuari.

Helmi har været missionær i 40 år:

"Kærligheden er min drivkraft"

Af Eilis Jokszies

For 40 år siden rejste Helmi Lundin de Castro til Peru for at blive missionær. Det blev starten på en livslang rejse, et ægteskab med Felipe og en kærlighed til et folk, som var meget anderledes end det, Helmi ellers kendte til.

Som ung oplevede Helmi, at Gud kaldte hende til at blive missionær.

"Jeg var på ferie i Peru og besøgte nogle missionærer og så behovene," fortæller hun.

"Da jeg kom hjem var alt forandret, og jeg vidste, at jeg skulle til Peru. Jeg vidste godt, at jeg ikke kunne dække alle de behov, som der var i Peru, men jeg oplevede, at Gud sagde "Du kan elske" – og det er der ingen undskyldning for ikke at gøre," siger Helmi.

Helmi tog kontakt til lederskabet i pinsekirken i Mariager, hvor hun hørte til, og de kunne bekræfte hendes kald og sendte hende ud som missionær. Hun tog i første omgang afsted i et år – men det skulle vise sig at blive et helt liv.

Helmi som helt ung missionær i Peru. Privatfoto

Sprogforvirring

I Peru er spansk det officielle sprog. For at lære det, inden hun tog afsted, sad Helmi med et kassettebånd og øvede sig. Men hun fandt hurtigt ud af, at det bestemt ikke var nok.

"Jeg fik det lært på den barske måde," siger hun.

"Der, hvor jeg var, var der mange, der heller ikke kunne spansk. Så jeg fik lært meget dårligt spansk," siger hun.

"Jeg taler det rimelig godt i dag, men laver stadig fejl – men jeg tror også, folk elsker mig, fordi jeg ikke er fejlfri," siger Helmi med et smil.

Fandt kærligheden i Peru

Helmi arbejdede først i junglen i Peru. Efter en tur hjem til Danmark blev hun kaldet til det nordlige Peru. Her mødte hun Felipe, som også arbejdede i menigheden.

"Da jeg lærte Felipe at kende, var jeg usikker på, om han var den, jeg skulle giftes med," siger hun.

"Men vi blev gift, og som tiden gik, kunne jeg se Guds vilje i, at jeg fik Felipe, for han har lært mig en masse og været mig en kæmpe hjælp i min tjeneste."

Vished om kaldet

"Peru er et katolsk land. Peruanerne blev påtvunget katolicismen, da spanierne kom, og de blandede det med deres egen måde at tro på. Så de behøver også evangeliet i Peru. De har brug for at høre, at Jesus er deres frelser," fortæller Helmi.

"Jeg ved, at Gud kaldte mig til Peru, og at han kaldte os til at tage os af præstefamilier – og når Gud kalder, så virker han med," fortsætter hun.

"På den måde er det lykkedes os at samle præstefamilier fra de mest konservative til de mest yderliggående pinsekirker og få dem til at kunne lide hinanden. Det er kun Gud, der kan gøre det."

Hjerte for børn

De, som kender Helmi, ved, at hun er et kærligt og givende menneske. For hende er kærligheden til mennesker drivkraften, og det lyser ud af hende.

"Jeg kan godt lide at arbejde med mennesker og især børn," siger Helmi.

"Jeg elsker, når jeg kan nå ind til et traumatiseret barn og komme dertil, at jeg kan give det barn et knus. Jeg elsker at få dem til at le, og den største titel, jeg har fået, er fra nogle børn, som sagde: Der er hende den morsomme. Jeg vil gerne være hende den morsomme for børn og mødre," siger hun med et smil.

Guds ledelse

Helmi og Felipe har oplevet, hvordan Gud har guidet dem og ledt dem i de mange år, de har tjent.

"Vi har oplevet, at Gud har sendt os til steder, hvor der var mennesker, som havde brug for hjælp, og som næsten sad og ventede på os. Vi har oplevet Gud frelse, forny og helbrede mennesker, og det har været stort.

Vi har arbejdet med unge fra præstefamilier, som har forladt kirken og Gud, fordi de var vrede på kirken, deres familier og Gud. Vi har holdt møder med dem, hvor rigtig mange af dem er kommet tilbage til Gud og tjener i kirken i dag.

Det er noget af det, jeg er mest glad for – at se mennesker, som vi har arbejdet med, som har mødt Jesus og siden er blevet voksne og tjener Jesus i dag."

Legetøj

Naturkatastrofer har der været mange af, men også her har Gud vist en vej til hjælp, og Helmi og Felipe har oplevet at kunne give håb, der hvor der var håbløshed.

"Vi har altid været til stede, når der har været oversvømmelser eller jordskælv. Gud talte på en speciel måde om, at vi skulle sørge for legetøj til børn. For hvis man har mistet alt, hvad man har, så er det forfærdeligt – især for børn. Folk syntes, det var skørt, at vi satsede på legetøj til børn. Men det, at et barn har en dukke at snakke med eller en bil at lege med, betyder en masse.

Mange steder i Peru har børn ikke noget "børneliv". Så det, at de kunne få et stykke legetøj sammen med Guds ord, det har været kraftfuldt. Så vi har prøvet at være, hvor vi kunne med hjælp. Gud har altid sørget for, at nogen har givet, når der var behov. Med hjælp fra Danmark har vi kunnet gøre store ting. Man kan gøre meget for mindre penge i Peru."

Samling for præstebørn, som har styrket de unge i deres tro og familierelationer.

Felipe (t.v.) og Helmi besøger ofte nogle af de mennesker, der oplever naturkatastrofer.

Mange steder i Peru har børn ikke noget "børneliv". Så det at kunne få et stykke legetøj kan gøre en stor forskel.

Håb i håbløshed

Helmi har også oplevet at træde ud i tro for at hjælpe mennesker.

"Der var en oversvømmelse, hvor folk var meget traumatiserede bagefter," fortæller Helmi.

"Så jeg fik på hjerte, at vi skulle holde en lejr for præstefamilier i det område tre uger senere. Vi inviterede 150 mennesker på lejr, men vi havde ingen penge. Så jeg gik ind på et hotel og spurgte, om vi kunne holde lejren der. De sagde ja og krævede ingen penge for det, da jeg fortalte om min idé. Da lejren begyndte, havde jeg fået penge nok til at dække kost og deres udgifter til transport for at komme til lejren.

Folk havde jo ikke penge til selv at betale rejsen. De to dage, vi var sammen, føltes som en evighed på den gode måde. Alle følte Guds nærhed og velsignelse. Det var, som om dagene blev ved, så der var tid til, at alle fik den trøst, de havde behov for. Det var et mirakel."

Behøver Jesus

"Rigtigt mange folk er så sårede, og de har bare brug for trøst og knus. De har ofte oplevet forfærdelige ting, og det er så vigtigt at give dem trøst," siger Helmi.

"Her virker Gud også på en fantastisk måde med lægedom, for når de kommer, er de ofte meget sårede og kede af det. Når de så har været i Guds nærvær, er de glade igen. Det kan godt være, at deres omstændigheder ikke er ændrede, men de har fået nye kræfter i mødet med Gud."

Hjælp til præstefamilier

Arbejdet med præstefamilierne har for Helmi og Felipe bestået i at arrangere lejre for dem overalt i landet.

"Vi har holdt det lokalt rundt omkring," fortæller hun.

"Tjenesten har bestået i at give dem et møde med Jesus, så de har fået nye kræfter til at tage hjem og tjene Jesus der, hvor de bor. Man har ikke ferie i Peru, og de fleste har ingen penge. Selv om de måske bor tæt på stranden, har de måske aldrig været der, fordi de ikke har penge til at komme dertil. Gud kaldte os til at forkæle præstefamilierne og hjælpe dem. Så på den måde arbejder vi i hele landet. Vi prøver på at give dem hjælp til skolestart og til jul, så de kan købe en gave til deres børn. Vi giver også universitetshjælp og har bl.a. en, som netop er blevet færdig som læge, og hjælpen kommer bl.a. fra Danmark og private personer og fonde. Når man giver dem nyt håb, så når det ud til menigheder og samfundet.

Pension – ikke her

Helmi har været i Peru i 40 år, men har ikke tænkt sig at stoppe.

"Selvom jeg har været der i så mange år, så har jeg stadig kræfter, som om jeg var 15 år gammel," siger hun glad.

"Når Gud giver kræfter og talenter, så skal de bruges. Gud han inspirerer os til, hvad vi skal gøre – og det gør jeg i Jesu navn. "Pension" er et statsligt princip, det er ikke et bibelsk princip. Verden behøver stadig langtidsmissionærer, som forstår kulturen og har bygget en tillid op og kan nå dem, og der bliver man aldrig pensioneret," siger Helmi glad.

Arbejder fra Danmark

Tiden i Peru er slut, og planen er, at Danmark nu skal være Helmi og Felipes base fremadrettet. Da Felipe er peruaner, har han ikke dansk statsborgerskab, men har nu fået opholdstilladelse i Danmark, og det har ændret deres tjeneste. Det har betydet, at de ikke længere kan opholde sig i Peru hele tiden, da han kun må rejse til udlandet 3-4 måneder om året.

"Nu arbejder vi fra Danmark og tager afsted til Peru engang om året i den tid, vi må," siger Helmi.

Kontakt via nettet

"Vi fortsætter vores arbejde fra Danmark ved hjælp af midler fra fonde og andre, som støtter. Vi har kontakt med folk i Peru via nettet, hvor vi holder daglige andagter. Vi laver videoer, som vi lægger op til dem. Vi har også meget sjælesorg. I de familier, vi har kontakt med, er der mange ting, de ikke kan fortælle til andre. Så, når Peru vågner op omkring kl. 12 dansk tid, begynder folk at skrive. Så deler de deres liv, selv om vi er her. Så vi kan arbejde, selv om vi er langt væk. Men vi kan ikke give knus, og det er svært at føre en rigtig samtale. Derfor er det også stadig vigtigt, at vi kommer til Peru en gang om året.

Det har været svært for folk fra Peru, alle dem, vi arbejder sammen med, at vi ikke længere er der hele tiden. De føler sig alene og hjælpeløse. Gud gav os et særligt kald til at hjælpe pastorfamilier, og dem prøver vi stadig at hjælpe herfra, når vi ikke kan være i Peru."

Trætte, men lykkelige

Når parret er i Peru, er de ikke kun et fast sted.

"Vi rejser rundt i hele Peru," fortæller Helmi. "Nogle gange har vi fem møder på en weekend, og møderne varer ofte 3-4 timer, fordi folk ikke har lyst til at gå, når Guds ånd virker. Så det er et krævende arbejde, og vi bliver trætte, men vi bliver også lykkelige."

Hjertet er i Peru

Helmi har nu arbejdet i Peru i 40 år, og hun ved godt, hvor hendes hjerte er.

"Hvis man skal arbejde et helt liv som missionær, skal man have et kald," siger Helmi.

"For så har Gud skabt dig til at passe ind lige der, hvor han sender dig hen. Jeg har altid følt mig godt tilpas og hjemme i Peru. Fordi Gud kaldte mig til Peru, er det der, mit hjerte er, og der jeg gerne vil være. Men jeg ser også behov i Danmark. Så, hvor jeg er, der er jeg. Men hvis du spørger, så vil jeg nok helst være i Peru," siger Helmi.

Hun understreger dog, at passion og kærlighed er det vigtigste, uanset hvor man er.

Passion og kærlighed

"Det har været fantastisk at tjene Gud i Peru. Han giver passionen, han giver kærligheden, og så gør han undere. Gud gør undere i dag ved sin helligånd og at blive ledt af Gud til at gøre ting for ham – det er stort. At se mennesker, som kommer og er totalt triste og sårede, blive frie og glade; det er det største, man kan bruge et liv til," siger Helmi.

"Se på mit liv: Gud har været trofast, og hvis jeg skulle vælge i dag, så ville jeg gøre det samme igen. Det mest fede er at få lov til at gøre det, som Gud vil. Jeg vil opmuntre menigheder til at bakke op omkring kald og tjenester, så alle kan opleve Guds velsignelse i det liv, han har kaldet til. Det er fantastisk at tjene Gud, og jeg tror på, at mission ikke er slut. Vi skal gå ud, inden Jesus kommer igen. Tiden er kort, og der er brug for alle, som vil tjene. Gud er arbejdsgiveren. Det er ham, der kalder, og vi går", slutter Helmi.

Præstefamilier i Peru opmuntres gennem fælleskabet på lejr i junglen. Helmi nederst til højre.

Kirkelig oplevelseskultur?

Af Kristian Kristiansen

Murphys Lov er en galgenhumoristisk formuleret læresætning, der med mindre variationer lyder således: at hvis noget kan gå galt, så *vil* det også galt, og det var lige præcis, hvad der skete den dag, der omtales i denne bog. Der var to kirkelige handlinger, hvor kalenderen på værste vis karambolerede: En barnedåb og en begravelse. På vej ud blev de to helt modsatte begivenheder konfronteret med hverandre. Det må ikke have været nogen rar oplevelse for nogen af parterne. Her svigtede folkekirken. Her udfoldede Murphys Lov sig for fuld skrue.

I denne debatbog tages der bestik af den gode gæsteoplevelse. De mennesker, der udgør menigheden, er altafgørende, og i den aktuelle dobbelt-situation lykkedes det ikke fuldt ud at facilitere, hverken de sørgende efterladte eller den lille ny-døbtes lykkelige forældre. Med denne bog gør forfatterne et tappert forsøg på at række ud over den fundamentale oplevelse, du gerne skulle opleve som kirkens gæst, men også fremtidssikre oplevelsen.

Det er jo ikke en ny diskussion, den her. Og det på trods af, som præsten Thomas Nedergaard skriver indledningsvist, at vi ellers har alle de ingredienser og muligheder til disposition, som tænkes kan:

”Vi har de dygtigste musikere, de smukkeste bygninger, gode folk til at skabe rammerne, vi har folkevalgt forandring i lokalsamfundene, vi har præster, der er topmotiverede og uddannede til at bruge ord, så englene synger” (s. 8).

Men det forekommer mig, at bogen stedvist søger at inddrage Fårup Sommerland, et museumsbesøg og søndags kirkegang under samme hat. Det er forskellige størrelser, og én passer ikke alle. Kun et står fast: Gæstebuddets betydning (Rom. 12:13; Hebr. 13:2 og andre skriftsteder). Vi må være varsomme ikke at inddrage Jesus som en del af oplevelsesøkonomien. Men på trods af disse mine skeptiske noter må jeg også anerkende, at dette er de gode hensigters og viljers præsentation af en mere fremtidssikret folkekirke. Den inddrager alle med glæde i deres private liv, - og i særdeleshed de ord, der falder så smukt ned over hende fra Philippas mund:

”Jeg føler med vished, at dette er ikke afslutningen. I Paradis vil du være den store kunstner, som det var Guds mening, at du skulle være! Oh!” tilføjede hun, idet tårerne strømmede ned ad hendes kinder: ”Oh, hvor du vil henrykke englene.”

Umiddelbart efter besættelsen kunne man herhjemme se butiks-skilte med påskriften: ”Lukket på grund af glæde”. I (folke)kirkeligt regi må det være: ’Åbnet på grund af glæde!’

Birgitte Kragh Engholm og Henrik Ment (m/ forord af Anton Pihl og Thomas Nedergaard): ”Gæsteoplevelsen i folkekirken.” 110 sider. 160 kr. Eksistensen

En dansk heltindes historiske dagbog

Anmeldt af Craig Deaton

Udrustet med en uddannelse som sygeplejeske og en lidenskab for at tjene det armenske folk, overlevede Maria Jacobsen 1. Verdenskrig og reddede tusinder rundt omkring hende. Kate Roysters biografi viser kun overfladen af Jacobsens liv, men bogen er fyldt med inspiration.

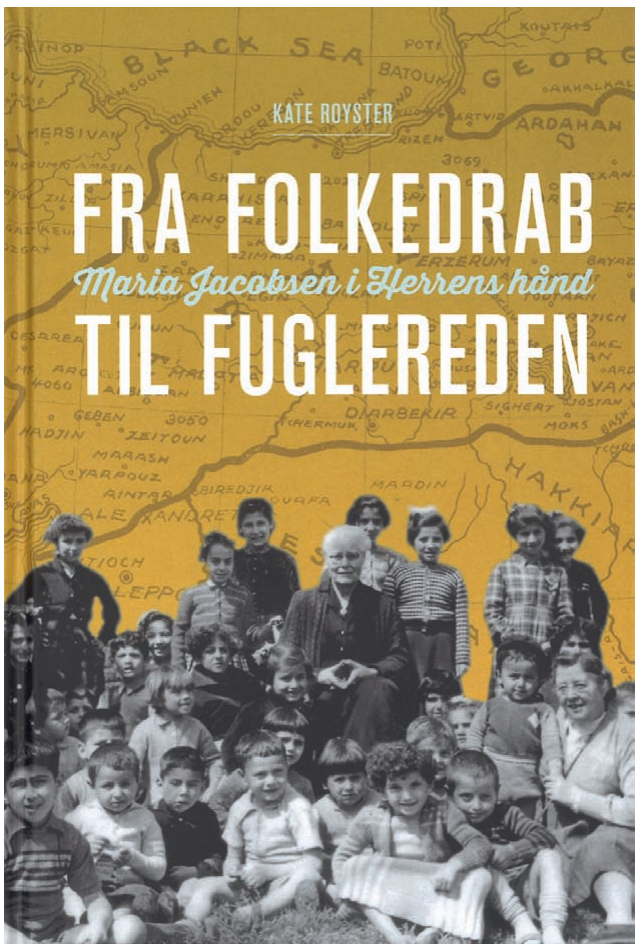

Jeg må indrømme, at jeg kun var en lille smule nysgerrig overfor at skulle læse denne bog. Men på den måde gik bogen langt over mine forventninger. Den er faktisk en af de bedste bøger, som jeg har læst i mit liv.

Forskningen, som blev brugt til bogen, stammer fra Jacobsens dagbog på 963 sider og fra missionsavisen og breve til de komiteer, der havde sendt hende ud. Dvs. Royster havde meget læsestof tilgængeligt for at kunne komponere denne biografi, og hun valgte at skrive den i kronologisk rækkefølge.

Af den grund minder bogens tempo om en rutsjebane. Læseren klatrer langsomt op til toppen, og så falder man i fuld fart ned. Turen er fyldte med flere bump og med nogle korte pauser indimellem. Men de pauser er ikke, hvad jeg ville kalde kedelige.

Royster begynder med at beskrive Jacobsens uddannelse og det stærke bånd til hendes støtter hjemme i Danmark. Dette virker meget let og unødvendigt, men Gud brugte disse elementer til at komme helt til bunds i hendes embede i Tyrkiet og Libanon. Så meget, at historien ikke ville give meget mening uden dem.

Et andet bemærkelsesværdigt eksempel fra bogen er, da den tyrkiske regering var i gang med at udrydde det armenske folk eller deportere dem. Jacobsen bebrejder sig selv for at glemme at indse vigtigheden af at dokumentere grusomhederne, så generationer i fremtiden kunne læse om, hvad der var sket. På det tidspunkt har Jacobsen en fornemmelse af, at hun skal aflevere sin dagbog til en kollega, for at denne kan gemme den fra den tyrkiske regering.

Jeg blev så fuldstændigt opslugt af de frygtelige begivenheder, at jeg slet ikke lagde mærke til, hvor værdifuld og historisk hendes dagbog var. Det var som at læse Anne Franks dagbog.

En heltinde med flere hatte

Jacobsens uforglemmelige rejse forgår lige inden 1. Verdenskrig. Dengang havde kvinder ikke mange muligheder for en karriere at vælge imellem. Hun valgte missionær som karriere og afsluttede sin uddannelse som sygeplejerske, men hun befandt sig i forskellige omstændigheder, som krævede, at hun tilpassede sig visse udfordringer.

På et tidspunkt sent i 1. Verdenskrig var der ganske få læger i hendes landsby. Derfor var den lokale regering nødt til at ansætte hende til at arbejde som læge for de sårede soldater. Om morgenen var hun sygplejerske for børnene, og om eftermiddagen var hun læge for hundredvis af soldater. På et tidspunkt blev mange tyske og amerikanske missionærer deporteret eller henrettet. Derfor gav hendes ledere hende også til opgave at lede adskillige missionsorganisationer ud over hendes i forvejen mange opgaver.

Hendes heltemod synes at være af højere støbning end andre heltinder, jeg har læst om før. For det første blev hun kastet ud i rigtigt mange uforudsete omstændigheder. Heltinder som f.eks Moder Teresa eller Gladys Aylward reddede mange børn. Jacobsens indsats går ud over det, fordi omstændighederne var så dystre, og antallet af børn, hun hjalp, var så stort, at der var et stort antal, der ikke overlevede.

Dette er en fantastisk historie at læse. En del af indholdet er ret barsk pga. folkedrabet. Andre dele omhandler hendes beslutsomhed.

Jacobsens styrke var, at hun var på det rigtige sted på det forkerte tidspunkt. Hun var kun et almindeligt menneske, der stolede på Gud for beskyttelse og vejledning. Af den grund var hun i stand til igen og igen at overleve og hjælpe andre til at gøre det samme, også på trods af ekstrem sult og kulde.

Hendes dagbog er en historisk stor skat, som vil værdsættes i mange år fremover.

Kate Roysters: Fra folkedrab til Fuglereden
240 sider. 297,95 kr.
Lohses Forlag

To nye udgivelser til bibelstudie

Jakobsbrevet

I 31. bind i serien Credo Kommentaren fra Lohses forlag gennemgår Henrik Nymann Eriksen Jakobsbrevet. Brevteksten tilskrives traditionelt Jesu bror Jakob og er kendt for sin praktiske tilgang til at efterleve troen.

”Jakob er dedikeret og ambitiøs på sine læseres vegne. Han drives af en passion for, at de skal være helstøbte kristne,” skriver Henrik Nymann Eriksen i forordet, og derefter fører han læseren ved hånden i en grundig gennemgang af brevets fem kapitler.

Henrik Nymann Eriksen er cand. theol, rektor på Dansk Bibel-Institut og forfatter til flere bøger. Gennemgangen af Jakobsbrevet er hans første bidrag til Credo Kommentaren. Bogen er på 288 sider og koster 299,95 kr.

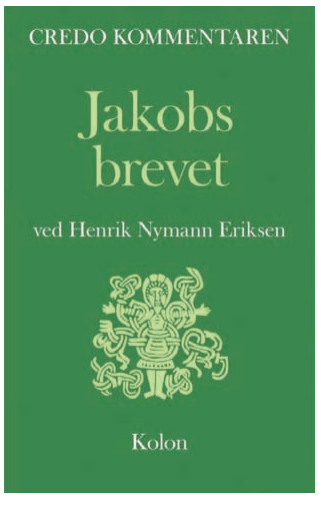

Romerbrevet

Luthersk Missions Forenings Elevforenings forlag har udgivet et bibelstudiehæfte over udvalgte tekster i Romerbrevet. Det er prædikant, lærer og cand. theol. Christian Maymann, der i udgivelsen sætter fokus på det helt centrale, nemlig evangeliet om Jesus. Hæftet er tænkt som en hjælp til at tilegne sig dette evanglie og en opfordring til at arbejde med teksten sammen med andre.

Hæftet på 84 sider indeholder 10 studier og er velegnet til grupper såvel som til selvstudie. Det forhandles via Nyt Livs Forlag og koster 60 kr.

Lisbeth

I sorgen over at have mistet sin bedste ven kaster Dawson Gage sig ud i søgningen efter en ukendt søster.

Første film fra Karen Kingsburys eget filmselskab kan nu ses på danske platforme

Den kristne forfatter Karen Kingsbury startede for et par år siden sit eget produktionsselskab. Første film fra *Karen Kingsbury Productions* er en filmatisering af hendes roman 'Someone like you'. Filmen havde premiere i USA i efteråret, og er nu tilgængelig i Danmark på bl.a. Viaplay og Blockbuster.

Den unge arkitekt Dawson Gage får et chok, da han mister sin bedste ven, London. I sin sorg igangsætter Dawson en søgen efter Londons ukendte søster, som blev sendt til en anden familie. Der er ikke tale om adoption, men derimod om overdragelse af et overskydende embryo i forbindelse med at Londons forældre fik fertilitetshjælp. Af helbredsmæssige grunde valgte de kun at gennemføre graviditeten med det ene af to embryoer, og af etiske grunde ønskede de ikke, at det, der nu allerede var et befrugtet æg, skulle gå tabt.

Dawsons søgning vender op og ned på både hans eget og Londons forældres liv, og i særdeleshed for den ukendte søster Andi, der pludselig skal forholde sig til, at hun biologisk set ikke er relateret til den familie, hun er vokset op hos.

Filmen tager fat i potentielle implikationer ved fertilitetsbehandlinger, som indebærer, at et barn ikke er biologisk beslægtet med en eller begge forældre. Det er samtidig en film om håndtering af sorg, tro i hverdagen og uventet kærlighed.

Filmen er næsten to timer lang og giver sig god tid til at fortælle sin historie. Det er en feel-good film med kristne værdier, som kan ses af hele familien (fra syv år). *Lisbeth*

LÆSERINDLÆG

Efterårsdysterhed og tro

Af Peter Kujala

Bærer vores tro gennem alt, selv i mørke øjeblikke? Årets værste angsttur, hvor ferien sluttede, er begyndt at løsne grebet. Men nu trænger efterårsmørket frem, de lange skygger lægger sig over ængstelige hjerter. De sidste blade giver op, mister farve, bliver mat mørkebrune, et vindstød og nøgne mørke grene breder sig ildevarslende mod den mørkere himmel. Verden brænder. Putin, nye udbrud af pest, skyderier hver dag, så nabolandene forsvarer sig selv og verden undrer sig over det nye kriminelle Sverige, klimaraseri oven i købet og recession hele tiden. Det er nok og en risiko for os alle for at blive efterårsdeprimerede, koldt puttet i de gulnende, døende blade.

Men håbet siges at være den sidste ting at forlade, og tre måneder til julens lyse trøst i det glitrende stearinlys og stjernen ovenover, der bringer ord om en frelser. Men for den troende burde lyset vel skinne alle dage og årstider, stærkest når mørket tykner til rundt omkring, så alligevel i løbet af efteråret?

"I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begyndelsen hos Gud. Ved ham er alt blevet til, og uden ham blev intet til, dvs. i ham var liv, og livet var menneskers lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket har ikke overvundet det" (Joh 1,1-5).

Bibelen lærer således om Jesus, og vi troende forventes at være bærere af dette himmelske lys til trøst og vejledning for andre som os selv. Hvorfor virker dette mørke, dette mørke så vanskeligt, især når efteråret sætter ind? Muligvis kan det være, at vi skal tilbage til kilden, der er varm og lys. Jesus, som sagde "Jeg er verdens lys". Måske er det tv'ets falske glimmer, der blokerer i timelange aftenafsnit eller andre meningsløse erstatninger. "Hvis nogen tørster, så kom til mig og drik," sagde Jesus også, hvilket tydeligt indikerer, at vi skal tørste efter den sande livgivende kilde og så komme til Jesus, ikke tv-apparatet eller noget andet.

Hvorfor ikke prøve den ældgamle vej, der blev brugt af det gamle folkehjem, de gamle pinsevenner og de gamle frikirkefolk. Disse, der ikke havde et utal af andre muligheder og erstatninger, intet flimrende tv midt i stuen. De havde Bibelen og to tusind år gammel kristendom, der gav fred i hytterne, ro i familierne, det trygge og varme. Altså frelseren Jesus Kristus, som vi nævnte. Så fik han lov til at regere med sit lille lys i alles hjerte og nå alle afkroge af riget. Dengang var nyheden ikke et rædselskabinet med en afgrundsdyb liste over elendighed og lidelse. Dengang var moral, etik og ærlige håndtryk normen, ikke bandeord. Sund fornuft og etikette indlysende helt ind til børnene, ligeledes hos de ældres fine og grånende. Men vi smed Fredsfyrsten, folket og samfundet ud, men måske hjalp vi troende i den sekulariseringsbølge, der skyllede ind over kirken i årtier? Uanset hvordan og hvorfor, bør vi så ikke invitere ham tilbage, bede om tilgivelse og nåde for folket, landet, os selv? Nu, når efterårsmørket truer med at slukke den sidste svagt flimrende lysflamme, og den store sorg triller ind... Jesus, kom tilbage! Amen.

Læserindlæg er udtryk for læserens egen holdning. Send dit indlæg til: redaktion@udfordringen.dk

"Fokus er på at bevæge os sammen og være sammen om at prise Gud," siger Jofrid Lovise Tinggaard fra kvinde-dansegruppen tilknyttet Aarhus Valgmenighed. Foto: Privat

Bibelvers om dans

I lignelsen om den fortabte søn i Lukas 15,25: "Men den ældste søn var ude på marken. Da han var på vej hjem og nærmede sig huset, hørte han musik og dans."

Salme 30,12:

"Du forvandlede min klage til dans, du tog min sørgedragt af mig og klædte mig i glæde."

Salme 149,3:

"I dans skal de lovprise hans navn, til pauke og citer skal de lovsynge ham."

Præd 3,4:

"En tid til at græde, en tid til at le. En tid til at holde klage, en tid til at danse."

2. Sam 6,14:

"Og iført en linned efod dansede David af alle kræfter for Herrens ansigt."

Dansegruppen byder op til dans for Gud

Flertallet i de danske kirker er ikke kommet for at danse. I dansegruppen tilknyttet Aarhus Valgmenighed mødes 16 kvinder og udvikler deres relation til Gud gennem dans. De oplever frihed i det og ønsker, at flere får mod på og lyst til at få kroppen med i tilbedelsen.

Af Kirstine Sørensen

I kvinde-dansegruppen tilknyttet Aarhus Valgmenighed snakker de ofte om, at Jesus er dansens Herre.

"I min optik burde det være lige så naturligt at danse til Gud, som det er at synge til Gud," siger Jofrid Lovise Tinggaard, der er en af de 16 kvinder i dansegruppen.

I nogle kristne kredse har dans været set som en synd. Jofrid tror, at det skyldes, at dans kan sættes i sammenhæng med alkohol og seksuelle udskejelser, når det foregår til våde fester. Men dans til Gud og sensuel dans for at få en affære for en aften er langt fra hinanden:

"Det er jo ikke sådan, at man falder i fordærv, bare fordi man bevæger sig," siger Jofrid.

"Vi lærer hinanden at kende gennem vores bevægelsesudtryk," siger Ruth O. Kristensen fra dansegruppen.

Kristi legeme i bevægelse

Jofrid Lovise Tinggaard påpeger, at det er vigtigt som danser ikke at tænke på, hvad andre tænker om ens dans – samt ikke at sammenligne sin egen dans med andres.

"Fokus er jo ikke på, at det skal se flot ud, eller vi skal gøre det hele ens eller kunne det til UG eller sådan noget. Fokus er på at bevæge os sammen og være sammen om at prise Gud," siger Jofrid.

Nogle gange lærer de hinanden koreografier til danse over aftenens tema, og de afslutter altid med en dans til den aronitiske velsignelse, som kan ses her på QR-koden:

QR-kode til 'Velsignelsen'. Dansegruppen viser i denne video en koreografi til den aronitiske velsignelse.

"Vi oplever meget, at vi har fået en gave til at gøre ting som et team," siger Ruth O. Kristensen.

Jofrid anbefaler, at man for at få kroppen mere med i tilbedelsen gør de bevægelser, som står i sangene eller salmerne. Såsom at løfte sine hænder til Gud eller knæle, hvis teksten taler om dét.

Banner i Guds rige

Til dans kan man bruge forskellige rekvisitter såsom pinde med silkebånd, paraplyer, stokke, tørklæder, stofstykker, flag og bannere. Til en af gruppens danseworkshops var der også mænd med, hvor Ruth husker en mand, der havde en kraftfuld oplevelse af at stå med et banner:

"Der var en af mændene; han kunne hurtigt relatere til det: "Det er ligesom med Brøndby (fodboldklubben Brøndby IF, red.). Men her handler det om Gud."

I Salme 20,6 lyder det om banneret: "Da vil vi juble over din frelse og løfte banneret i vor Guds navn."

I gruppen opererer de med hjemmelavede bannere og flag med forskellige farver, tyngder og symboler. Af motiver kan nævnes flag med rød baggrund og et hvidt kors, en due som Helligånden, et lam, et kongeblåt og et grønt.

Fagter til dans og Fadervor

Jofrid er begejstret for at lave fagter til sange, og faktisk har hun først selv husket Fadervor udenad, efter hun har lært sine børn bønnen med fagter til.

"Jeg kunne så godt lide at synge fagtesange, så jeg begyndte at lave fagter der, hvor der ikke var nogle, og så har jeg sådan efterhånden bygget op lidt mit eget sprog eller repertoire, så det er meget nemt at lave fagter til nye sange," fortæller Jofrid og tilføjer lidt efter:

"Det er tit, at man står i kirken, og så kommer der en sang på overhead, og så går det ind ad øjnene og ud af munden, og så går det hverken op i hjernen eller ind i hjertet. Men når du

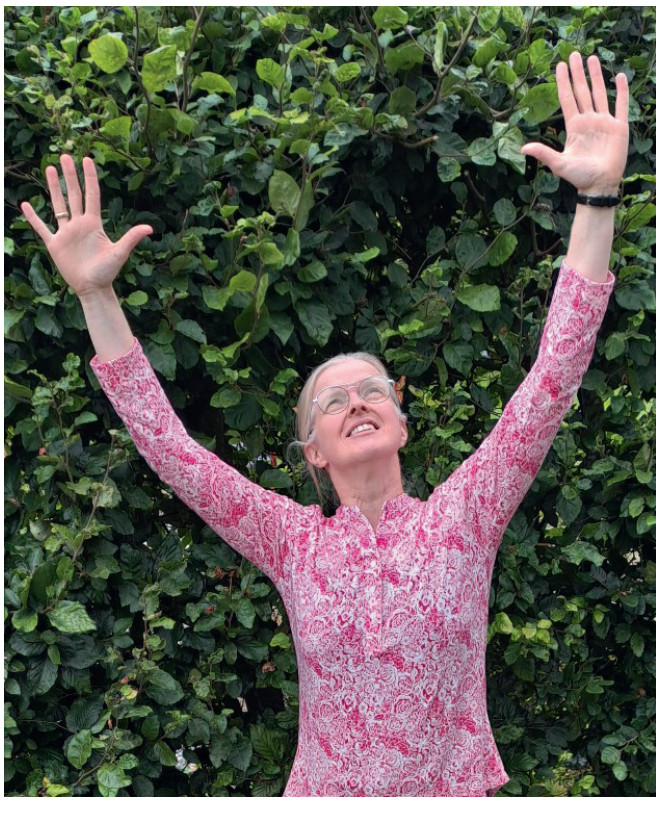

"Hvis folk undrer sig, så må de også gerne kontakte os, og hvis de er nysgerrige på det, så vil vi gerne komme ud og holde en dag for dem," siger Ruth O. Kristensen fra kvinde-dansegruppen tilknyttet Aarhus Valgmenighed. Foto: Privat

sådan står og skal lave dine egne bevægelser, så bliver du simpelthen også nødt til at tænke over, hvad det er, du står og synger."

Dans verden rundt

I den jødiske kultur er der mere tradition for dans end i Danmark. I Sverige er dans også mere udbredt i kristne sammenhænge. Ruth O. Kristensen sidder i bestyrelsen for Psalto – Kristna Dansgemenskapen i Skandinavien, som er en skandinavisk organisation for kristne dansere og en underorganisation af ICDF (International Christian Dance Fellowship).

Efterårets dansekonference er uden for Oslo og arrangeres af Psalto sammen med norske "Dans for Jesus" og den finske danseforening "Kristanssi".

ICDF arrangerer dansekonferencer hvert tredje år. I påsken 2025 er den næste, og den foregår så langt væk som New Zealand. ICDF arrangerer

QR-kode til 'Vi gi'r os til dig'. Jofrid Tinggaard viser i denne video en dansekoreografi til lovsangen 'Vi gi'r os til dig'.

også online danseworkshops med internationale undervisere.

Så langt behøver man dog ikke at rejse væk for at danse. Man kan også begynde i stuen derhjemme. Det råder Jofrid til:

"Så det bliver personligt og noget, der er tilbedelse i," siger hun. (Se fx QR-kode til sangen 'Vi gi'r os til dig' her over, red.)

"Hvis folk undrer sig, så må de også gerne kontakte os, og hvis de er nysgerrige på det, så vil vi gerne komme ud og holde en dag for dem," siger Ruth O. Kristensen.

Kvinde-dansegruppen startede i 2000, og der er kvinder fra andre kirker end Aarhus Valgmenighed. Foto: Dansegruppen

Fakta:

Dansegruppen i Aarhus

Den kristne kvinde-dansegruppe i Aarhus er lige nu ikke åben for nye medlemmer.

Der er en åben aften i dansegruppen onsdag den 6. november kl. 19.15 - 22, hvor både mænd og kvinder er velkomne til at deltage. Det foregår hos Aarhus Valgmenighed på Mjølnersvej 6, 8230 Åbyhøj.

Kvinde-dansegruppen startede i 2000, og der er kvinder fra andre kirker end Aarhus Valgmenighed.

Hver øveaften er der et tema. Tidligere temaer har fx været barn af Gud, træde ud på vandet, være en velduft for Gud, det livgivende vand, høsttid, Gud som far og hans ubegrænsede kærlighed, se på Jesus, skaberværket og at være i Guds nærvær.

Gruppen tager ud til folkekirker og frikirker for at holde workshops og oplæg om dans i kristen sammenhæng.

Skriv til dansegruppenaavm@gmail.com ved interesse for oplæg eller ved ønske om hjælp til at starte egen kristen dansegruppe.

Møder & Arrangementer

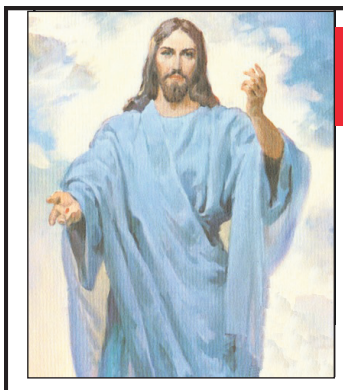

Velkommen i PERLEPORTEN

i Pinsekirken NYT HÅB Damhus Boulevard 28, Rødovre

til Helligåndens aften

HVER SØNDAG AFTEN kl. 19.00

Bus 21 holder udenfor - gratis kaffebord kl. 18.30

Dansk Gospelsang og musik - Bibelord - Tilbedelse
Forbøn for frelse - Åndsdåb og syges helbredelse

Kom og hør

Benny Mikkelsen taler

- Søndag 29. September 2024 Kl. 10:30
- SOZO Gospel Kor synger

www.Nyt-Haab.dk
Tlf. 71 95 79 17
Damhus Boulevard 28
2610 Rødovre

PINSEKIRKEN
NYT HÅB

Lovsang og bedemøde hver onsdag kl 18.30
Alle er velkommen !

Velkommen til Aglow København

AGLOW INTERNATIONAL DANMARK

Lørdag d. 5. oktober 2024 kl. 11.45 - 14.30

Hotel Hebron, Helgolandsgade 4, Kbh. V

Taler: Anne Manning-Pedersen
Emne: Forsoning mellem mand og kvinde
Pris kr. 135,- inkl. brunch.
Tilmelding senest onsdag før mødet:
Sms på tlf. Britt 53510520 eller Hanne 26588297

På Facebookgruppen GUDSOPLEVELSER kan du se og høre fortællinger fra mennesker, der har oplevet Gud i hverdagen. Produceret af Per Bracher.

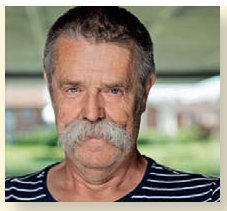

Per Bracher holder foredrag om Gudsoplevelser.
Kontakt: per@bracher.dk / tlf. 2125 2189

Hvis avisen udebliver...

Hvis avisen udebliver, kan du benytte kontaktformularen på udfordringen.dk - klik på det røde felt 'Udeblev avisen?' midt på siden og udfyld felterne. Så sørger **Bladkompagniet** for efterlevering 1-2 dage efter reklamation.

DAGENS UDFORDRING
BEGYND DAGEN MED GUD
FÅ ET OPMUNTRENDE SKRIFTSTED SENDT TIL DIN EMAIL HVER MORGEN

Få dagens gratis bibeludfordring!

Hvis du har lyst til at få et dagligt bibelord til inspiration sendt, så gå ind på hjemmesiden **udfordringen.dk** og tilmeld dig via ikonet "Dagens Udfordring" ca. midt på hjemmesiden. Det er gratis og uden nogen forpligtelser.

Sådan kan DU være med til at støtte Udfordringens vigtige tjeneste

Giv gaver med skattefradrag via Missionsfonden på konto 9570 - 0006 139450.

Skriv, at du vil støtte:

Projekt 5127 - Avisen Udfordringen

Gaver uden skattefradrag kan indbetales direkte på Udfordringens bankkonto: 7040 1830446 (Skriv under bemærkninger, at det drejer sig om en gave).

Obs! Missionsfonden er også godkendt til at modtage testamentariske gaver uden arveafgift. Kontakt Udfordringen eller Missionsfonden på tlf. 47174040 eller via e-mail på adressen: mfond@mail.dk

Tak for din nødvendige forbøn for Udfordringens medarbejdere og frivillige.

Overvej en gave til Udfordringen!

Besøg vores web-shop på Hosianna.dk

Find gaven til:
- brudeparret
- bryllupsdagen
- fødselsdagen
- jubilæet
… og meget mere!

Udfordringens webshop
Hosianna.dk / Bøger / Film / Musik

Bed for Danmark!

Der er nu fælles kristne bedegrupper i alle de grønne kommuner. Opret eller tilslut dig en gruppe, der beder jævnligt for din kommune og Danmark!

Bed for politikere og ansatte i din egen kommune.
Bed for regeringen og de 179 i folketinget.
Bed for dem, der styrer medierne.
For Krist. Dagblad og Udfordringen.
For præster, kirker og foreninger.
For vækkelse og åndelig fornyelse.

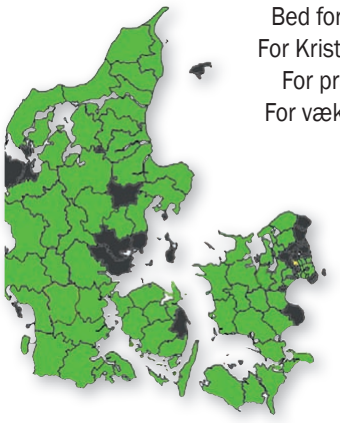

"Hvis mit folk ydmyger sig i bøn, søger mig og vender sig fra deres onde handlinger, da vil jeg høre deres bøn i Himlen, tilgive deres synder og genoprette deres land. 2. Krøn.7,14

Find bedeemner i avisen! Bed selv eller med andre!

50% kombi-rabat

på et web-banner på udfordringen.dk med ca. 1000 unikke besøg om dagen.

- når du samtidigt har en annonce i avisen

Kontakt 2681 7718
/ annoncer@udfordringen.dk

Se oversigt over priser og deadlines her:
Udfordringen.dk/Annoncer
Annoncer@udfordringen.dk

Følg Udfordringen på Facebook. Her finder du artikler og ekstramateriale og ikke mindst de populære videoer med 'Gudsoplevelser'

FØLG OS PÅ FACEBOOK
facebook.com/Udfordringen.dk

Følg Udfordringen på Instagram, hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.

Bolig

Kristent bo- og levefællesskab søges

Hej. Jeg er en kristen kvinde på 62 år, som søger et kristent bo- og levefællesskab at bo i.
Er du kristen og har noget til leje eller bekendt med andre kristne, som har, da vil jeg blive ovenud taknemmelig for en henvendelse.
For nærmere info: Mobil 50588173 eller lykkeeast@hotmail.com

Udlejning

Bed&Breakfast oven på Udfordringen i Christiansfeld

Bo på Det Gamle Posthus i Jernbanegade 1 i verdensarvsbyen Christiansfeld 15 km syd for Kolding. 1 værelse med dobbeltseng eller 2 senge på 1. sal med adgang til køkken og bad. Kun 400 kr. pr. døgn.
Morgenmad kan evt. købes i Café Morgenstjernen i samme bygning.

Bestil hos Margit: mobil 40 31 02 50

Annoncér i Udfordringen

– og vær med til at støtte den kristne avis.

Bøn

DEBAT

Derfor er GT afgørende for hele kirken

Af Anja Smedstrup Christensen, ph.d.-studerende og GT-underviser ved Menighedsfakultetet

I Henri Nissens artikel "Ny interesse for den bibelske verdenshistorie" i Udfordringen d. 8/9 registrerer han en spirende interesse for Det Gamle Testamente (GT) i kirkelige kredse. Hvilket er enormt glædeligt, fordi den interesse melder sig på et tidspunkt, hvor GT ellers på mange måder er trængt. Det er yderst problematisk, fordi det udstiller de 80 % af Bibelen, som GT udgør. Hvorfor fylder jødernes historie så meget af vores kristne Bibel? Det korte svar er: Fordi GT først og fremmest handler om Kristus.

Hvis vi springer GT over med dens beretning om Skabelsen og Syndefaldet, patriarkhistorien, udvandringen fra Egypten, profeterne, salmerne osv., går vi glip af kristendommens forhistorie: at mennesket har brug for frelse, og hvordan Gud hele tiden er optaget af at føre sin frelseshistorie igennem. Jesus er ikke en tilfældig person, der melder sig ind i historien på et vilkårligt tidspunkt; Han er målet for hele det historiske hændelsesforløb, vi finder i GT – og har sine rødder i "ældgamle dage", som det poetisk/profetisk lyder i Mika 5, 1.

Igennem Det Nye Testamente (NT) er der løbende henvisninger tilbage til GT. Jesus selv binder igen og igen sit liv og gerning op på Skrifterne, dvs. GT, og henviser bl.a. til, at der er skrevet om hans død og opstandelse i Moseloven, hos profeterne og i salmerne (Luk. 24,44-46). Når Paulus siger, at ethvert skrift er indblæst af Gud og nyttigt til undervisning (2 Tim 3,16), er det Gammel Testamente, han refererer til, og han henviser til Gammel Testamente i sine breve, når han skal forklare betydningen af Jesu liv og gerning.

En forkynders eller præsts primære opgave ligger i at kende Guds ord og give Bibelens vidnesbyrd om Jesus videre. Dette indebærer et kendskab til den HELE bibel, altså også om Gammel Testamentes forkyndelse og profetier om den kommende Messias.

Derfor er GT også et af de meget centrale fag i Menighedsfakultetets bacheloruddannelse i teologi, hvor vi uddanner reflekterede og praksisorienterede præster og forkyndere til tjeneste i kirkelige organisationer, folkekirker og frikirker. NT er afhængig af GT, og derfor er indsigt i GT af afgørende betydning for hele kirken – ellers forstår vi ikke dybderne i den frelse, som Jesus bringer.

Når vores nabo råber om hjælp, må vi svare

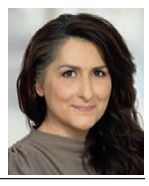

Af Golriz Ghozati, Landsleder, Mission Uden Grænser DK/ Færøerne

I Bibelen lærer vi, at vi skal elske vores næste som os selv. Men hvad betyder det, når vores nabo er en 70-årig kvinde i Ukraine, som lige nu fryser i sin lejlighed, mens bomberne falder omkring hende? Hvordan viser vi næstekærlighed, når tusindvis af ukrainere står over for en brutal vinter uden mulighed for at søge varme, mad eller medicin?

Lige nu, mens du læser dette, er der mennesker i Ukraine, som kæmper for at overleve. I byen Pokrovsk, tæt på frontlinjen, sidder en kvinde som Lidia – uden elektricitet, uden vand, uden varme. Hun håber og beder om, at nogen vil høre hendes råb om hjælp.

Vinteren er en tid til næstekærlighed

Efter mere end to års krig kan vi i Vesten let blive immune over for nyhedsstrømmen og de konstante opdateringer om krisen i Ukraine. Men vi må ikke glemme, at der er mennesker, der lige nu kæmper for at overleve under de mest barske vilkår. Det er ikke nok bare at være opmærksom; vi har også et ansvar som samfund for at reagere og handle.

Kampen om Pokrovsk, en by, der har fungeret som et logistisk knudepunkt, fortsætter med uformindsket styrke. Familier er blevet revet fra hinanden, og byens oprindelige 60.000 indbyggere er nu blevet evakueret. Det betyder, at 60.000 mennesker nu står uden hjem og mangler husly, mad, medicin og andre nødvendigheder. Med vinterens komme bliver situationen endnu mere alvorlig. Mange steder er der ikke varme, og temperaturen falder hurtigt. Uden basal nødhjælp som mad, tæpper og medicin risikerer tusindvis af mennesker at dø. Ukraine er vores nabo i Europa, og når vi ser vores nabo i nød, har vi et fælles ansvar for at reagere.

Vi har et kald til at handle

Vi lever i en tid, hvor vores handlinger som enkeltpersoner og som samfund betyder mere end nogensinde. Ukraine har brug for vores støtte – ikke kun for at klare vinterens udfordringer, men for at bevare håbet om en fremtid i sikkerhed og frihed.

Lad os vise, at vi husker på dem, for når vi husker, så handler vi, og når vi handler, så redder vi liv!

Dåb og frelse

På foranledning af dåb og frelse (brevkassen, red.) uge 38:

Ganske enkelt. Dåben frelser ikke. Johs. 3.16, men Ordet.

Barnedåb forældres beslutning. Voksendåb en sag mellem Gud og mennesker.

Min mand var evangelist kaldet til at forkynde frelsesbudskabet.

To dage efter hans hjemkaldelse gav Gud mig et syn - vi stod begge ved himlens port, min mand indenfor, han rakte armen ud mod mig og sagde: kom, så skal jeg vise dig alle herlighederne.

Min mand var hverken barne- el. voksendøbt.

Gud viste mig, hvor han var.

E. Lehim
Bornholm

Læserindlæg er udtryk for læserens egen holdning. Udfordringen forbeholder sig retten til at forkorte og udelade indlæg. Send dit indlæg til: redaktion@udfordringen.dk

Stillinger

Erhverv

AXELTEK
Industri Elektronik
Reperation af frekvensomformere og Cnc-drev
Nørresundby 25 21 31 67

Genbrugsbyg.dk
Salg af brugte byggematerialer 20 62 81 58

nettolager
ekstra plads til alle
Ring hele døgnet - 70 230 255
Kuvertkundeservice@nettolager.dk

Bogsalg

Kristent Bogcenter
kristentbogcenter.dk
Mange bøger på lager - tlf. 66113313

Lad dig inspirere af
Reinhard Bonnkes historie

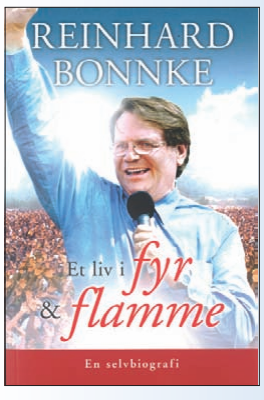

Reinhard Bonnke tager os med helt til sin barndom som flygtningbarn, som familiens sorte får, som den uønskede balladedrenge og med en far, som ikke troede, han ville blive til noget.

Vi følger de første fremstød i Tyskland. Tiden som missionær i Sydafrika, hvor han kom i konflikt med apartheid-tilhængere. Og fra de første vovede kampagner - miraklerne, der begyndte at ske - til en omfattende tjeneste. Reinhard beholdt til sin død i december 2019 sin ydmyge indstilling og sin totale afhængighed af Gud. Vi forstår, at det i virkeligheden er hemmeligheden bag hans store succes som prædikant.

Obs! Bogen er på letlæst norsk. 592 sider. 299,00 kr.

Bestil på Hosianna.dk eller tlf. 7456 2202

Et øjeblik - Et liv

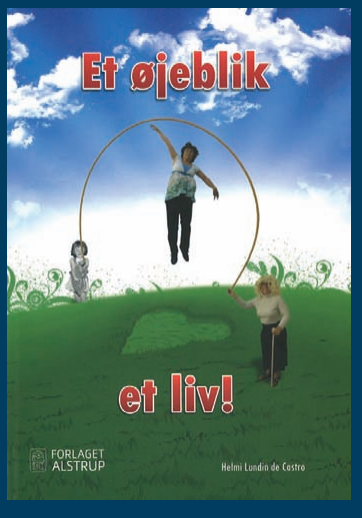

Tag med Helmi Lundin de Castro på hendes livsrejse med øjeblikke fra så vel Danmark som Peru, øjeblikke, der har været med til at fylde hendes liv som missionær.

Et liv er summen af en masse øjeblikke. Vi kan alle bruge vores livs øjeblikke til at gøre noget godt. Det er udfordringen, som Gud giver til alle mennesker. Læs her, hvordan Gud gjorde det gennem Helmis liv, og bliv opmuntret til selv at tage udfordringerne op i dit eget liv; at lade dine drømme blive til virkelighed.

Hosianna.dk
Udfordringens bøger & musik

Indbundet.
181 sider.

128,-

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 37:

Emilie Grysbæk
8700 Horsens

Kodeord: *Terrassevarmer*

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til mail@udfordringen.dk eller til Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 1.10. Vinderen får direkte besked og offentliggøres her på siden den 6.10.

Obs! Du kan IKKE benytte Udfordringens portofri kupon til at indsende koden.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, vælg mellem bøger, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

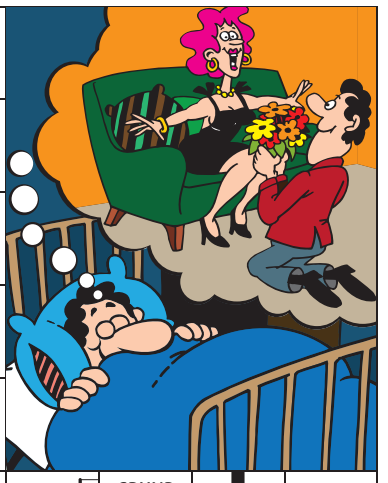

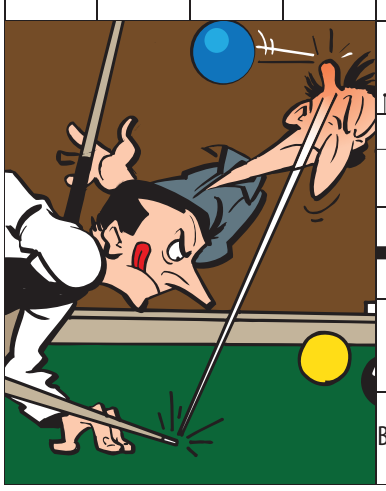

Find flere end 1.000 varer på Hosianna.dk

Bøger, film, musik, m.m.

Abonnenter får 5 pct. rabat.

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

Daniel Rye i samtale om tilgivelse, ondskab og tro

Daniel Rye var i 2013/14 gidsel hos Islamisk Stat i Syrien i 398 dage. Hans historie og håndtering af den traumatiske oplevelse har været til inspiration for mange. Historien er beskrevet i Puk Damsgårds bog *Ser du månen, Daniel* (2015) og er filmatiseret under samme titel.

I DR-gudstjenesten den 22/9 taler Daniel Rye med vært Sofie Østergaard og hærprovst Thomas Beck om, hvordan man kan tilgive onde handlinger i krigens navn.

Programvært Sofie Østergaard og gæst Daniel Rye. Foto: Kasper Borg, DR

Kan vi regne med Bibelen?

Alle mennesker tror - men hvad tror vi på? Hvad venter efter døden? Er der en Gud og i så fald, hvordan er han? Er der en himmel og et helvede efter døden, eller er der intet?

Det er nogle af de spørgsmål, teolog og bibellærer Mikkel Vigilius tager fat på i podcasten 'Den kristne tro'. I dagens Danmark er det højaktuelt at tale om den kristne tro og dermed også Bibelens troværdighed. Hvordan vi anskuer de 66 kanoniske bøger, bliver grundlaget for vores tro.

I tre afsnit tager Mikkel Vigilius fat i spørgsmålet om Bibelens troværdighed. Han indleder med at dele sin egen oplevelse fra gymnasietiden, hvor målsætningen for undervisningen er at lære eleverne, at læse Bibelen som oldtidsmenneskers primitive trosforestillinger præget af overtro, misforståelser og fejl. Det førte til en troskrise, indtil han fik fat i en bog, som belyste de tilsyneladende selvmodsigelser, som, når man gravede i dem, netop kun var tilsyneladende.

Find de tre afsnit om Bibelens troværdighed på norea.dk/podcastoversigt/ under podcasten 'Den kristne tro'.

Mikkel Vigilius (f. 1963) er uddannet ph.d, cand. theol. og til daglig lærer på Luthersk Missions Højskole i Hillerød.

Udvalgte programmer om tro / Kristne TV-kanaler

DR1

Søndag 22/9
10.00 Gudstjenesten: Krigens ondskab? - Daniel Rye
I Kastelskirken i København er vært Sofie Østergaard taget til en gudstjeneste om ondskab i krigen. Med i kirke er dokumentarist Daniel Rye, som tidligere har været gidsel hos Islamisk Stat. Sofie og Daniel taler om tilgivelse, ondskab og tro efter Daniels oplevelser i Syrien. For kan man tilgive handlinger begået i krigens navn? Det er blot et af dilemmaerne, som Hærprovst Thomas Beck prædiker om. Efterfølgende taler de alle tre om, hvorledes man kan tilgive onde handlinger begået i krigens navn, og om hvorvidt krig egentlig er ond? Sendes også på DR2 kl. 14.00.

DR2

Søndag 22/9
14.00 Gudstjenesten: Krigens ondskab? - Daniel Rye
Fra Kastelskirken i København med Daniel Rye som gæst. Genudsendelse fra DR 1

Thomas Kingo, 1634 - 1706, var teolog, salmedigter, forfatter, præst, digter. Kingos salmer været grundlæggende i luthersk kristendomsundervisning helt op til vor tid.

Tirsdag 24/9
17.25 Liv i renæssancen - Thomas Kingo: En digter af Guds nåde (6:6)
Kingo har skrevet mange af de salmer, vi den dag i dag synger ved livets store hændelser. Han var samtidig kongelig hofleverandør og skrev hyldestdigte til den nye enevælde og den danske konge! Og så var han en af de første danskere, der gennem uddannelse og hårdt arbejde tog syvmileskridt op ad den sociale rangstige. Vi fortæller om Kingo og sidste del af 1600 tallet, barokken, hvor solkonger omgiver sig med en ekstravagant pragt og ødselhed. Vært og tilrettelægger: Liv Helle Thomsen.

Lørdag 27/9
18.50 Før Søndagen
I "Før søndagen" fortolker kendte danskere og DR's ensembler den danske salmeskat i ord og musik - én salme ad gangen. I aften tager dramatiker Line Knutzon fat på salmen "Som forårssolen morgenrød".

KR/TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:
1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkr.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. I hovedstadsområdet med stue-, tag- eller fællesantenne (DVB-T2) hele døgnet.
3. På computer, tablet eller mobil: www.kkr.dk.
Programoversigt på: kkr.dk

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk
Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)
Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30. GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50
Email: info.scandinavia@god.tv
GOD TV kan ses overalt. Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.
GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾.
Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:
• SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
• SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
• SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
• SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)
Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00. Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net
www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)
Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

Revelation

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d - 28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning / forbøn for syge. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og teknisk support: www.revelationtv.com

Andre kanaler

På Thor 1º vest:
Vision Norge, Gospel Channel
Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

MoreTV

Danmarks billigste TV-udbyder. MoreTV tilbyder i deres grundpakke med 39 kanaler også seks kristne tv-kanaler:
*** KKRtv** - Københavns Kristne TV har siden 1984 produceret tv ud fra et kristent livssyn.
*** GOD TV** - international kristen TV kanal.
*** NRBTV** - Amerikansk kristen nyhedskanal, som også har debatprogrammer i kristent perspektiv.
*** Vision Norge** - en norsk kristen tv-station, der blev lanceret i 2003 som den første skandinaviske kristne tv-kanal 24 timer i døgnet.
*** Vision Sverige** - en søsterkanal til den norske Visjon Norge. Begyndte at sende 2015.
*** Kanal 10 Norge** - klassisk kristen undervisning.
Se mere på: www.moretv.dk

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30.
Torsdag kl. 16.00.
Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15.
Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler.
BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar.
Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Web-tv

GOD TV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv
TBN - Trinity Broadcasting Network: www.tbn.org

Morgenandagten

Find morgenandagten fra Domkirken i København på DR2 og P1. Sendes alle dage fra mandag til lørdag kl. 8.05.

Radio - faste programmer om tro på P1

Søndag 22/9
08.05 Pilgrim - Den himmelske klang
Musiker Sara Grabow udforsker den hemmelige klang i et kirkerum og fortæller om sin egen trosrejse ind i mødet med troens toner. Vært: Anders Laugesen. (Sendes også 4.03).

09.05 Bibelen Leth fortalt
Forfatter Kristian Leth og journalist Lauge Hendriksen læser Bibelen sammen og forsøger at besvare spørgsmålet: Kan vi overhovedet forstå os selv og det samfund, vi lever i, hvis ikke vi forstår Bibelen? Tilrettelæggelse og klip: Kristian Leth og Lauge Hendriksen.

10.03 Gudstjenesten fra Jægersborg Kirke. Helsingør stift. 17. søndag efter Trinitatis
Prædikant: Kenneth Siedentopf Knigge.
Salmer:
DDS 56: Jesus er navnet mageløst.
DDS 31: Til himlene rækker din miskundhed, Gud.
DDS 315: Helligånd, de frommes glæde.
DDS 492: Guds igenfødte, nylevende sjæle.
DDS 471: O glædelig dag.
Vært: Jon Kaldan.

11.03 Hvad ville Jesus have sagt?:
Vi vil allesammen gerne gøre vores bedste. Men det er ikke altid, vi ved, hvad det bedste er. Hvad med at spørge det, ifølge kristendommen, mest perfekte menneske - Jesus. Hvad ville han have sagt til dig i den situation, du står i? Du kan altid skrive dine spørgsmål til Jesus@dr.dk. Vært: Christoffer Emil Bruun. (Sendes også torsdag 20.03).

Lørdag 28/9
15.03 Ditlev og dæmonerne
Hvorfor findes det onde og dæmoniske udenfor og indeni os mennesker? Det spørgsmål undersøger præst og forfatter Kristian Ditlev Jensen i denne programserie sammen med sin medvært Christoffer Emil Bruun og en række gæster.

Søndag 29/9
10.03 Skæring Kirke, Aarhus stift. 18. søndag efter Trinitatis
Jazzgudstjeneste
Prædikant: Karen Togsverd Hansen.
Jazzkvartetten Nordtone medvirker.
Salmer:
DDS 4: Giv mig Gud en salmetunge.
DDS 31: Til himlene rækker.
DDS 368: Vintræ og grene og frugt hører sammen.
Igen berørt, bevæget, Nr. i 100 Salmer: 849
Fra vest står blæsten ind mod de lave fyrrehegn, Nr. i 100 Salmer: 808.
Vært: Malene Fenger-Grøndahl.

Find podcasts på Udfordringen.dk

På Udfordringen.dk/podcast/ finder du forskellige podcasts om tro, Jesus og kristendom.

De mange podcasts udgives af forskellige kirker, organisationer og private udgivere.

Lyt fx til 'Havet vi svømmer i' - en podcast fra Laundry, hvor to unge værter, Christian Meiner og Daniel Roed, forholder sig til ungdomskulturens udfordringer.

Info. om podcast kan sendes til: redaktion@udfordringen.dk

Kristen lokalradio

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz
Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

København

Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00 Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne sender internet-radio 24 timer i døgnet. Kan høres på mobil, iPad eller PC ved at hente den globale lydstreaming-tjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store. Når appen er installeret, søg efter fri-born.

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Send oplysning om kristen lokalradio til: redaktion@udfordringen.dk

MUSIK TJEK

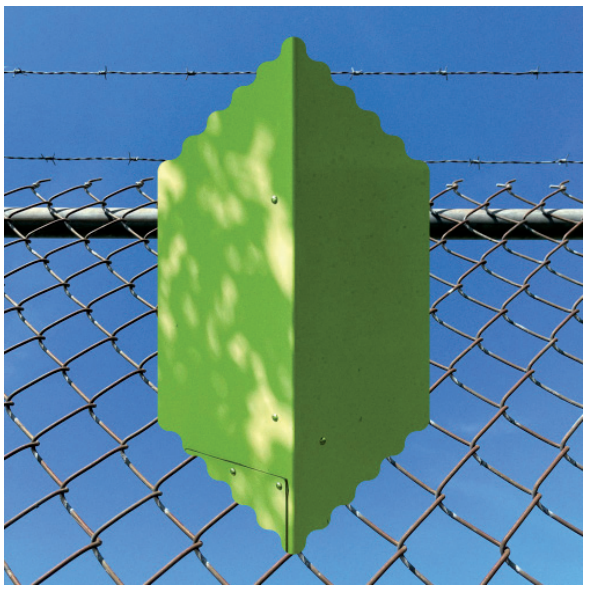

Dybtfølt og inspirerende

My Epic har ramt guld igen. Selvom vi ikke er blevet velsignede med et fuldt album fra bandet siden 2013 med det, efter min mening, meget undervurderede Behold, så har de ikke holdt helt tilbage med udgivelser med en lille håndfuld fantastisk gode EP'er spredt ud over det sidste årti. Det er derfor ikke overraskende, men stadig dybt imponerende, at bandets fjerde og nyeste album Loriella er så godt, som det er.

Åbningsnummeret "Late Bloomer" sætter tonen med sine smukke akustiske guitarer og atmosfæriske lag, der straks trækker lytteren ind. Hvert nummer på albummet er omhyggeligt konstrueret med tekster, der udforsker temaer som opdagelse og genfinding af livets formål. "Northstar" skiller sig særligt ud med sit storslåede omkvæd og kraftfulde lyd, der efterlader et dybt indtryk.

Et andet bemærkelsesværdigt nummer er "In The Air", som har en langsommere, shoegaze-inspireret fremgangsmåde. Her bruges effekter, som opbygger lydlandskabet, til at skabe en utroligt fængende atmosfære.

Aaron Stone har altid været en af mine absolut favoritvokalister, og hans stemme er lige så hjemsøgende og samtidigt betryggende. Hans guitararbejde er heller ikke at kimse af. I samarbejde med guitarist/keytboardist Tanner Morita bliver der sammensat nogle af de smukkeste melodier, bandet nogensinde har udgivet.

Albummet er lyrisk lidt mindre salme-agtigt, end hvad man måske har hørt før fra bandet. Det er mere personligt og er tydeligvis ofte inspireret af intime forhold og livserfaringer. My Epic forstår dog at gøre disse fortællinger medrivende, og hvis man lytter efter, vil man ikke kunne undgå at leve sig ind i disse fortællinger om kærlighed til sine nærmeste og spirituel forundring.

My Epic er en skat af et band, som fortjener al succes i verden. Med Loriella har de ikke bare vist, at de stadig oser af passion, men at denne brænder stærkere end nogensinde før, og den skinner igennem musikken som stjernerne på himlen.

Joey Lønsmann Jensen

Kunstner: My Epic - **Titel:** Loriella - **Genre:** Indie Rock - **Download:** itunes.dk - **Pris:** 69,00 kr.

- Kan du slet ikke huske den prædiken, du holdt, om at vi ikke skal lade os binde af de materielle ting her i livet?

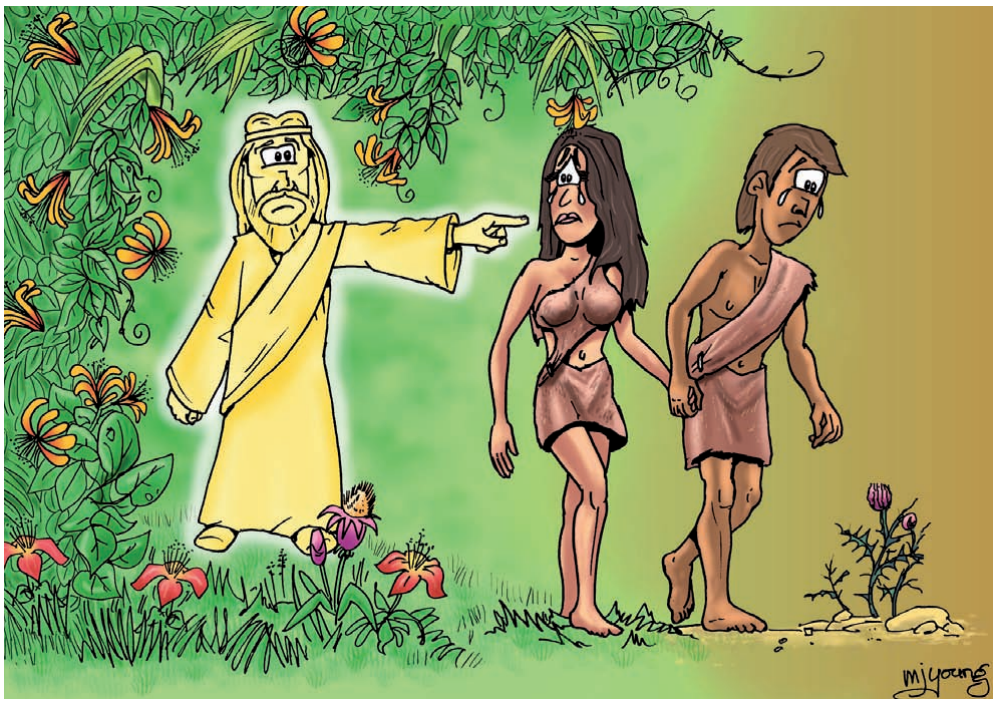

Efter syndefaldet lavede Gud skindtøj til Adam og Eva og bortviste dem fra Edens have.

Nu skulle de selv slide i det for at dyrke jorden.

Synden lurer som et rovdyr udenfor døren

Efter at de første mennesker havde syndet mod Gud i Edens Have, lavede Gud skindtøj til dem og bortviste dem fra haven.

"Så sagde Gud: "Nu da menneskene er blevet som os i den forstand, at de kender både det gode og det onde, skal de ikke også spise frugten fra livets træ og leve evigt."

Derfor bortviste Gud dem fra Edens have og satte dem til at dyrke den jord, hvoraf de var taget. Han drev dem ud og satte keruber øst for Edens have til at bevogte vejen til livets træ med glimtende og hvirvlende flammesværd."

(1. Mos. 3,22-24)

Synden ligger på lur som et rovdyr

Senere fik Adam og Eva først sønnen Kain og derefter sønnen Abel. Men vi hører ikke meget om de to sønner ud over, at Abel var fåreavler og Kain dyrkede jorden. Men så en dag viste det sig igen, at synden var kommet ind i verden:

"Engang bragte Kain en offergave til Gud af sin høst. Abel bragte også en offergave, det bedste kød fra sine førstefødte lam.

Gud accepterede Abels offergave, men ikke Kains. Det blev Kain meget vred og bitter over.

"Hvorfor er du vred?" spurgte Gud. "Hvorfor går du og kigger ned i jorden? Når du gør det gode, kan du frit se andre i øjnene. Hvis du derimod gør, hvad der er ondt, så lurer synden ved din dør. Den ønsker at overmande dig, men du skal være herre over den."

(1. Mosebog 4,3-7)

Men Kain rettede sig ikke efter Herrens advarsel...

Verdens første mord

"En dag sagde Kain til sin bror, Abel: "Lad os gå en tur ud på marken." Mens de var derude, overfaldt Kain sin bror og slog ham ihjel.

Så spurgte Gud Kain: "Hvor er din bror, Abel?"

"Hvor skulle jeg vide det fra?" svarede Kain. "Jeg skal vel ikke gå og holde øje med ham!"

Men Gud sagde: "Hvad har du dog gjort? Din brors blod råber til mig fra jorden. Derfor skal du forvises fra agerjorden, som har drukket din brors blod. Den skal ikke længere give dig føden. Fra nu af skal du vandre hvileløst fra sted til sted."

(1. Mosebog 4,8-12)

Tegningerne er Martin Young's Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

Gud talte til Kain og advarede ham mod synden, da han blev vred og bitter mod sin bror.

Musiklærerne Benjamin Kronborg (th.) og Glory Ku har høje ambitioner på vegne af eleverne, som nu har fået et helt nyt musikmiljø at boltre sig i.

Foto: Mariager Efterskole

Mariager Efterskole ønsker at skabe rammer til unges musikalske rejse

Af Jimmy Klentz/ Eilis Jokszies

Mariager Efterskole er en kristen efterskole, som tilbyder 9. og 10. klasse samt sporet Akademiet. Skolen har mange gode tilbud til eleverne, og et af dem er musik. Her har skolen netop investeret i at opgradere skolens musikmiljø med nye rammer til kreativitet, fællesskab og udvikling.

Musikmiljø med liv

Musikmiljøet på Mariager Efterskole er fyldt med liv og energi, hvor nysgerrige elever udfolder deres kreative evner i professionelle rammer. Rammer, der det seneste år har fået et kæmpe facelift. Musiklærerne Benjamin Kronborg og Glory Ku har høje ambitioner på vegne af eleverne og håber, at flere elever får lyst til at udforske deres talent og interesse for musik.

Musikken fylder på flere måder i hverdagen. Eleverne hører musik under rengøringen, til hygge og endda for at falde i søvn. Der er også et solidt fokus på lovsang, som for mange spiller en vigtig rolle i deres vandring med Gud, fortæller de.

Mange musikaktiviteter

Skolen tilbyder et bredt udvalg af musikaktiviteter, herunder bandsammenspil, soloundervisning, musicals, kor, lovsang, producer og DJ-kurser, samt lyd og lys. Dette mange tilbud driver eleverne til at skrive egne sange og ambitioner om at udgive musik.

”Det er fantastisk at se, hvordan eleverne opdager deres interesse for musik og udvikler en passion for at skabe musik,” siger Benjamin Kronborg.

”Nogle gange er det en mere stille elev, som i musiklokalet giver den gas, og vi ser nye sider af personligheden. Det er superinteressant.”

Kærlighed til musikken

Som lærere er det en fornøjelse for Benjamin og Glory at formidle deres egen kærlighed til musikken.

”At se glæden i elevernes øjne, når de opdager, at de kan blive dygtige, er en stor fornøjelse. Det er et stort privilegium at skabe succesoplevelser for dem,” tilføjer Glory.

Højt musikfagligt niveau

Med de nyligt opgraderede musikfaciliteter føler de nu, at intet mangler.

”Vores elever nyder vores dejlige rammer og er motiverede og engagerede i deres musikalske rejse,” siger de.

Benjamin og Glory har klare visioner for, hvordan musikmiljøet kan fortsætte med at udvikle sig.

”Vi ønsker, at eleverne vælger Mariager Efterskole på grund af vores høje musikfaglige niveau. Vi vil være et sted, hvor kommende musikere, sangere og sangskrivere kan tage et eller to år for at dygtiggøre sig og derefter vende tilbage til deres kirker og byer med deres nye færdigheder,” forklarer Glory.

Som lærere stræber de efter at støtte elevernes udvikling ved at give dem platforme, hvor de kan optræde og dele deres musik med verden.

”Ingen er født som stjerner, men vi vil investere i deres talent og hjælpe dem med at shine,” siger Glory.

Hjælp til musikalsk udvikling

De drømmer om, at eleverne fortsætter deres musikalske udvikling efter skolen, måske endda kan leve af musikken.

”Musikken skaber et unikt fællesskab, og at spille med vennerne danner bånd og netværk,” bemærker Benjamin.

Koncerter og optrædener uden for skolen spiller også en central rolle i elevernes læring.

”Vi tager ofte ud for at høre koncerter og giver eleverne en platform til at optræde så ofte som muligt. Det er vigtigt for at udfordre dem og lære dem at komme ud af deres komfortzone,” siger Glory.

Endelig ønsker Benjamin og Glory at tiltrække elever, der elsker musik og har lyst til at dygtiggøre sig. Med deres konservatorieuddannelser er de klar til at sikre målrettet undervisning i øjenhøjde med eleverne.

”Mariager Efterskole er et sted, hvor vi tilbyder kompetent undervisning og skaber rammerne for elevens musikalske rejse,” slutter de.

Mere end musik

Udover musikken har Mariager Efterskole meget andet at byde ind med.

På ME efterstræbes det at støtte elevernes musikalske udvikling ved at give dem platforme, hvor de kan optræde og dele deres musik med verden. Foto: Mariager Efterskole

Kunst og design, sundhed og motion, værksted og håndværk og udeliv og fjorden er nogle af de mange tilbud. Endvidere er der flere spændende valgfag. Ønsket er at kunne tilbyde eleverne mulighed for at fordybe sig i deres interesser ud over den almindelige skolegang.

Akademiet er en overbygning på Mariager Efterskole for alle, som har afsluttet 9. eller 10. klasse. Her er der plads til talentudvikling indenfor områder som scenekunst, musik, lederskab, iværksætteri mv.

Efterskolen bygger på kristne værdier, og det kommer til udtryk gennem lovsang, andagter, samtaler og skolens mål er, at man som elev lærer Gud at kende i løbet af sit ophold.

Senior pastor Svend Ryborg fra Kronborgvejens Kirkecenter i Thisted har oplevet at få et syn om store og afgørende begivenheder i verdenspolitikken.

Svend fik et syn om, hvad der skulle ske i fremtiden

"Den 11. juni 2016 havde vi et arrangement i kirken med Bedehus Danmark. Et af punkterne på dagsorden var, at vi skulle bede for nogle af de store ting, som skulle ske i verden i umiddelbar fremtid. Det var for eksempel, at der skulle vælges en ny FN-generalsekretær. Der skulle være en afstemning i Storbritannien om deres fortsatte medlemskab i EU, og amerikanerne skulle vælge en ny præsident.

Mens vi sidder og beder for det her, oplever jeg, at Gud giver mig et billede om noget af det, der skal foregå i fremtiden. Jeg skrev det ned umiddelbart efter. Det, jeg skrev, var, at jeg fik et billede af, at Storbritannien skulle gå ud af EU og Europa gå i stykker som fællesskab.

Nationerne i EU må klare sig selv og bliver oversvømmet af folk fra muslimske lande. Donald Trump bliver valgt som præsident, og USA lukker sig om sig selv og vender Europa ryggen.

Jeg troede faktisk ikke på, at det her var et billede fra Gud, for jeg syntes, at begge dele var meget usandsynlige, derfor delte jeg det kun for en lille håndfuld venner og skrev det ned i min åndelige dagbog.

Knap 14 dage efter, den 23. juni 2016, gik briterne til stemmeurnerne og valgte faktisk at gå ud af EU. Vi kunne se på den flygtningekrise, der var, at hvert land var sig selv nærmest, og vi kunne ikke finde ud af at arbejde sammen som nation.

Så det skete faktisk, som jeg havde set det i det der billede. Den 8. november 2016 går amerikanerne til stemmeurnerne, og de vælger simpelthen Donald Trump som deres præsident. Donald Trump annoncerer, da han bliver valgt, at hans slogan for hans valgperiode, det skal være "America first", fordi de vil gøre Amerika stort igen. De vender blikket indad, de vender ryggen mod Europa og resten af verden for at gøre Amerika stort igen.

Så det skete fuldstændigt, som jeg havde set i billedet, og jeg var målløs. Jeg tror, at det var Guds nåde ind i mit liv og ind i min tjeneste som præst, at han gav mig det her billede, som jeg kunne se ske for mine egne øjne, sådan, at når han taler om andre ting om mit eget liv eller kirkens liv for fremtiden, vores by og vores område, ting, som jeg måske ikke forstår med min egen hjerne eller synes er usandsynlige, så tør jeg godt tro på dem alligevel, fordi han har givet mig disse eksempler, sådan at det har bygget tro i mit liv."

Svend Ryborg

"Gudsoplevelser" findes som videoer på Udfordringen.dk. De er optaget af filmfotograf Per Bracher. Se også bogen af samme navn, som er udgivet på Udfordringens Forlag.

KLUMME

Den knækkede nøgle

Tilbage i foråret havde jeg nogle uger, der var fyldt af travlhed, da min yngste skulle konfirmeres. Planlægning til den store dag, i en travl hverdag med både rejseaktivitet for min mand og balancering med mine jobs, en del ture til hhv. Viborg og Skejby sygehus med min yngste, var flere gange ved at tage pippet fra mig.

En morgen opdagede jeg, at min bilnøgle var ved at knække. Det lille stykke metal, der holdt det sammen, var svagt. Jeg var på vej ud af døren og tog afsted. På vej hjem knækkede nøglen af, nøglebundtet landede på mine fødder, og i det øjebliks uopmærksomhed kørte jeg op i en anden bil. Meget kunne være gået værre. De fysiske knubs vil hele med tiden, modparten skete der heldigvis ikke noget med, og biler kan erstattes. De psykiske ar heler også med tiden, selvbebrejdelsen falder og kroppen finder ro igen, selvom dette tager lidt længere tid.

Her i tiden efter, særligt i de dage, hvor jeg holdt mig i ro grundet en hjernerystelse, var der mange tanker. Tanker om hvad der sker, når de nøgler, som vi stoler på, knækker? Når det, vi sætter vores lid til, svigter? Hvor går vi så hen?

I foråret fejrede vi min datters ja til at tilhøre og overgive sit liv til Gud. Som det sidste indslag til festen sang min skønne veninde sangen: "Elsket, Favnet, Husket, Savnet" af Janne Mark:

"*Her kan du tænde et lys, mindes dem du stadig elsker. Her kan du råbe dit råb, til dem som gjorde dig ondt og vide du er elsket, favnet, okay med det, som er, og vide du er husket, savnet, okay med det, som var.*

Her under kroner af lys, bladforgyldte formationer, ord om at lade det gå, som aldrig falder til ro, det brudte og det tabte, bliver til visdom at leve af, et nådeslys i alt det skabte, skinner hver levet dag.

Her kan du tænde et lys, mindes dem, du stadig elsker. Her kan du råbe dit råb, mod det som stille forsvandt og vide, du er elsket, favnet, okay som den, du er, og vide du er husket, savnet, okay med det, som bliver."

Selv de ting, vi virkelig stoler på, om det er økonomisk sikkerhed, relationer, sundhed, et rigt arbejdsliv, et varmt familiefællesskab eller noget helt andet, vil svigte os. De værdier, vi sætter højt og lader være vores navigation i livet, alt dette er alligevel kun til låns. Livet er flygtigt.

Memento mori: "Husk du skal dø", som antikkens filosoffer yndede at minde hinanden om. Med det in mente har du og jeg så styr på prioriteterne?

Af Dorthe Sandvad
autoriseret coach

Prøv Udfordringen uforpligtende

Jeg vil gerne prøve den kristne ugeavis Udfordringen gratis i to måneder. Derefter får jeg et girokort for den kommende periode, som jeg kun betaler, hvis jeg vil fortsætte.

Jeg bestiller (sæt kryds): ☐ **2 måneders GRATIS prøve-abonnement***
☐ **½ år for kun 459 kr.** eller ☐ **et helt år for 745 kr.**

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. _____ By: _____

Tlf.: _____ E-mail: _____

PS: Du kan også bestille på **mail@udfordringen.dk** - eller på hjemmesiden **udfordringen.dk/bestil**

***Gratis prøve-abonnement gælder kun i Danmark**

POST
Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Udfordringen
+++ 24849 +++
7993 Sydjylland-Fyn USF B

(39/2024)

Bestil tema-avisen om nærdøds-oplevelser til uddeling

Pris v/ 1 stk. 5,-
pris v/ 100 stk. 3,-
pris v/ 500 stk. 2,-
+porto kun 35,-

